

Základní umělecká škola Elementária, Plzeň,
Jesenická 11

Školní vzdělávací program

Motto:

„Umění a láska působí jako slunce - probouzí energii.“

(Maxim Gorkij)

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	POČET OBORŮ, VELIKOST	5
2.2	HISTORIE A SOUČASNOST ŠKOLY	5
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
2.5	VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	7
3.2	VIZE ŠKOLY	7
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	10
5.1	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	10
5.1.1	Studijní zaměření: Přípravné studium I	10
5.1.2	Studijní zaměření: Přípravné studium II	12
5.1.3	Studijní zaměření: Hra na klavír	12
5.1.4	Studijní zaměření: Hra na Elektronické klávesové nástroje (EKN)	20
5.1.5	Studijní zaměření: Hra na housle	29
5.1.6	Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu	36
5.1.7	Studijní zaměření: Hra na flétnu	42
5.1.8	Studijní zaměření: Hra na trubku	47
5.1.9	Studijní zaměření: Hra na kytaru	53
5.1.10	Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje	58
5.1.11	Studijní zaměření: Sólový zpěv	63
5.1.12	Studijní zaměření: Sborový zpěv	70
5.1.13	Vyučovací předmět: Komorní zpěv	74
5.1.14	Vyučovací předmět: Kolektivní interpretace	76
5.1.15	Vyučovací předmět: Hudební nauka	80
5.2	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU (LDO)	83
5.2.1	Studijní zaměření: Přípravná dramatická výchova	83
5.2.2	Studijní zaměření: Dramatická hra	84
5.2.3	Studijní zaměření: Literárně dramatický obor	91

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	93
7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	94
8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	95

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Základní umělecká škola Elementária, školská právnická osoba

Adresa školy: Jesenická 11, Plzeň 1, Bolevec 323 00

IČO:71341056

Ředitel: Martin Smutný

Telefon: 778 797 342

E-mail: martin.smutny@soundsgate.com

Web:www.zuselementaria.cz

Zřizovatel:

Soukromá základní škola ELEMENTÁRIA, s.r.o.

právní forma: společnost s ručením omezeným

Adresa: Jesenická 11, 323 00 Plzeň 1, Bolevec

IČO: 25214047

Ředitel: PaedDr. Eva Růžičková

Telefon: 604 357 718

E-mail: info@elementaria.cz

Web: www.zselementaria.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Podpis ředitele a razítko školy:

Martin Smutný

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sídlí v pronajatých prostorách Soukromé základní školy ELEMENTÁRIA, s.r.o. Výuka probíhá ve dvou pavilonech této školy, v pavilonu I. stupně a pavilonu II. stupně. Výuka v ZUŠ probíhá v odpoledních hodinách ve většině učeben základní školy.

2.1 Počet oborů, velikost

Žáci mohou navštěvovat dva umělecké obory.

- Hudební obor
- Literárně dramatický obor

Celková kapacita školy:

140 žáků

Tato kapacita školy je v posledních letech zaplněna cca z 90%.

2.2 Historie a současnost školy

Základní umělecká škola byla zřízena Soukromou základní školou ELEMENTÁRIA, s.r.o. na dobu neurčitou. Její činnost byla zahájena 1. 9. 2009 na základě zápisu do školského rejstříku, který byl proveden ke dni 31. 3. 2009. Místem poskytovaného vzdělávání byly a jsou prostory této školy.

Škola začínala se 100 žáky a 7 učiteli. Počet žáků se v posledních letech pohyboval nad hranicí sta žáků a počet žáků i nadále narůstá..

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZUŠ Elementária tvoří jak pedagogičtí pracovníci s předepsanou kvalifikací, tak pedagogové – výkonní umělci. Všichni se stále průběžně vzdělávají, aby byli schopni zařazovat do výuky inovativní změny. Většina vyučujících souběžně působí jako aktivní umělci, například jako sólisté nebo hráči v orchestrech a hudebních seskupeních nejrůznějších žánrů.

Ve škole pracuje 10 pedagogických pracovníků s plným, částečným úvazkem, nebo na dohodu. Věková struktura pedagogického sboru je vyvážená. Tvoří jej mladí i starší zkušení pedagogové. Vzájemná pomoc a předávání zkušeností je samozřejmostí. Panuje zde kolegiální a tvůrčí atmosféra.

2. 4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ dlouhodobě podporuje sebevzdělávání pedagogů na regionální a celostátní úrovni, sleduje vývoj nových metod a forem výuky v současné pedagogice

Dlouhodobě spolupracuje s divadlem Josefa Kajetána Tyla v Plzni prostřednictvím učitelů i žáků vystupováním na představeních operních, operetních i muzikálových. Snažíme se výstupy našich žáků aktivně zapojit do kulturního života města Plzně. Spolupracujeme s Knihovnou města plzně, ale i s Kornadovým sborem církve Evangelické v Plzni.

ZUŠ se dosud neúčastnila mezinárodních projektů.

2. 5 Vybavení školy a její podmínky

Vybavení učeben

Základní umělecká škola nemá vlastní prostory. K výuce využívá prostory základní školy Elementária. Učebny jsou postupně inovovány.

Všechny učebny jsou vybaveny tabulí, počítačem, ozvučovací a interaktivní technikou. V pěti učebnách je klavír. Žáci mají k dispozici veškeré prostory základní školy, včetně šaten a sociálního zařízení. Největší třída je využívána jako malý koncertní sál. Učitelé mají k dispozici vlastní kabinet, který slouží také jako kancelář pro vedení školy, zkušebna , případně i jako vyučovací prostor. Tento je vybaven přenosným počítačem, obrazovkami a dalším vybavením k případné online výuce, kopírkou a dalším standartním vybavením potřebným k vykonávání naší práce. ZUŠ také může využívat veškerého dostupného zařízení základní školy.

Škola je vzhledem ke svým potřebám vybavena inventářem nástrojů, proto jednou z forem podpory žáků je i pronájem učebních pomůcek. Snažíme se v rámci možností inovovat inventář nástrojů tak, aby co nejefektivněji sloužil žákům i učitelskému sboru ZUŠ.

Notový materiál a odborná literatura

ZUŠ disponuje pestrou nabídkou notového materiálu a literatury, která je pedagogy sledujícími nové trendy ve výuce systematicky rozšiřována ve všech odděleních. Snažíme se, aby notový materiál plnil nejen edukativní požadavky, ale také byl aktuální v dnešní době a reagoval tak na nové hudební vlny a vyučovací metody.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3. 1 Zaměření školy

Zaměřujeme se na vyváženou vzdělávací nabídku v hudebním a literárně dramatickém oboru.

Podporujeme individuální i kolektivní formy uměleckého vyjádření.

Klademe důraz na spolupráci všech, kteří se procesu vzdělávání ve škole věnují (žáků, učitelů, rodičů).

Cílem vzdělávání naší školy není pouze žáky připravovat pro uměleckou dráhu, ale především z nich vychovávat citově bohaté osobnosti. Učíme je poznávat kulturní hodnoty, vážit si jich a předávat je dalším generacím. Žáci naší školy se seznamují s historií a současností umění a učí se ho vnímat jako prostředek komunikace a sdělení vlastního postoje.

Uvádíme mladého člověka do světa umění individuálním přístupem pedagoga.

Preferujeme práci žáků v různých školních komorních souborech a kolektivních aktivitách, kde se propojuje kamarádství, spoluúčast na celkovém výsledku společného snažení a zodpovědnost vůči ostatním.

3. 2 Vize školy

Vizí školy je kultivovat osobnost žáka po stránce umělecké – rozvíjet jeho schopnosti, rozumět uměleckému dílu a mít schopnost rozlišovat jeho hodnotu.

Soustavnou uměleckou činností utvářet pracovní návyky a hodnotovou orientací žáka, aby kulturní hodnoty chápal jako důležitou součást lidské existence.

Vybavit žáky dovednostmi, nezbytnými k realizaci vlastního uměleckého záměru.

Být partnerem rodičům ve výchově mladé generace.

Vzdělávat a vychovávat budoucí posluchače koncertů, návštěvníky divadel, výstav apod.

Podporovat jejich seberealizaci v rámci uměleckého společenství, vést je k toleranci, spolupráci, ale i k důvěře v sebe sama.

Připravovat budoucí studenty profesionálních hudebních škol a pedagogických fakult.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovně vzdělávací strategie jsou společně uplatňované postupy na úrovni školy, kterými jsou utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence žáků. Jsou definovány na úrovni školy a uplatňují je všichni vyučující.

Kompetence k umělecké komunikaci

Diskusí k tématu a způsobům výuky umožňujeme žákům utváření vlastního názoru na umění.

Konstruktivní kritikou probouzíme v žákovi smysl pro takt a objektivitu.

Žáka motivujeme k návštěvám kulturních akcí, na základě diskuse se snažíme utvářet u žáka vlastní umělecký názor.

Je vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence.

Žákovi získané vědomosti a dovednosti umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření.

Tvůrčí atmosférou, trpělivostí učitele a řádem ve výuce motivujeme k pozitivnímu vztahu k učení a k umění.

Aby žák disponoval těmito dovednostmi a vědomostmi, vyučující vysvětlí a předvede žáku, jak plnit zadané úkoly.

Vyučující společnou diskusí vede žáka k tomu, aby se nebál případných vlastních chyb, ale vzal si z nich poučení.

Žák proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu.

Individuálním přístupem ke každému žákovi volíme různé metody a postupy výuky směřující k pochopení a odlišení různých vývojových etap umění.

Kompetence osobnostně sociální

Společně přistupujeme k práci se žákem podle jeho individuálních možností a schopností.

Tvůrčí atmosférou, trpělivostí učitele a řádem ve výuce motivujeme k pozitivnímu vztahu k učení a k umění.

Účelně se zapojuje společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo.

Aby žák disponoval těmito pracovními návyky, je vyučující žákům oporou a tím vytváří pocit jistoty a důvěry při výuce. Společně se žákem stanovuje konkrétní dílčí cíle, aby si uvědomoval své pokroky.

Vlastním jednáním a způsobem hodnocení práce žáka a kolegů, spoluprací s ostatními učiteli vede žáka k vzájemnému respektu, odpovědnosti, sebekontrolě a sebereflexi.

Vlastní pečlivou přípravou na vyučování jde žákům příkladem v plnění povinností.

Vedeme žáka k sebehodnocení vlastního uměleckého výkonu.

Kompetence kulturní

Prezentací nastudovaných skladeb na veřejnosti podporujeme umělecké aktivity žáka.

Žák aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím.

Vyučující svým pozitivním přístupem dává žákovi najevo svůj vlastní pozitivní vztah k umění a zdůrazňuje důležitost kultury a její vliv na společnost a správný vývoj člověka. Pestrým výběrem studijního materiálu kultivuje a rozšiřuje žákův kulturní obzor.

Vyučující směřuje žáka k potřebě uplatňovat své umělecké dovednosti a podílet se vlastními nápady na vytváření kulturních tradic. Vyhledává a vytváří pro žáky příležitosti, aby uplatnili to, co se naučí.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 Vzdělávací obsah hudebního oboru

Hudební obor je realizován:

Přípravné studium pro děti od 5 let.

Základní studium I. stupně pro děti od 7 let.

Základní studium II. stupně pro mládež od 14 let.

Studium pro dospělé od 18 let.

→ začne-li žák docházku na II. stupni studia bez předchozího absolvování I. stupně, začíná plnit školní výstupy I. stupně. Výstupy jsou stanoveny v tematickém plánu, který je v tomto případě stanoven na delší časový úsek, než jeden školní rok

→ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru a je uveden v kapitole

→ žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné (Hudební nauka, Sborový zpěv atd.)

Délka studia:

I. stupeň – 7 let

II. stupeň – 4 roky

Přípravné studium I. stupně – 1 – 2 roky

Přípravné studium II. stupně – 1 rok

Studium pro dospělé- studium pro dospělé je určeno uchazečům od osmnácti let věku a nemá přípravné studium. Vzdělávací obsah zvolených předmětů příslušného studijního zaměření studia pro dospělé vymezuje učitel vždy na jeden školní rok a uvede jej v individuálním studijním plánu žáka. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně. Toto studium má v hudebním oboru převážně individuální formu, v ostatních oborech kolektivní formu.

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky:

Přípravné studium HO: Komisionální postupovou zkoušku vykonávají žáci přípravného studia C (studijní zaměření 5.2.3) a žáci přípravného studia II (studijní zaměření 5.2.4). Žáci ve studijním zaměření přípravného studia A-5.2.1 a přípravného studia B-5.2.2 komisionální postupovou zkoušku nedělají.

- I. stupeň HO: Každý žák I. stupně je povinen absolvovat komisionální postupovou zkoušku do vyššího ročníku v příslušném studijním zaměření (studijní zaměření 5.2.6 - 5.2.28). Tato povinnost odpadá žákům, kteří v daném roce významně reprezentují Základní uměleckou školu (soutěže, přehlídky apod.).
- II. II. stupeň HO: Na II. stupni povinnost absolvovat komisionální postupovou zkoušku do vyššího ročníku v příslušném studijním zaměření (studijní zaměření 5.2.6 - 5.2.28) odpadá. 8 Oba stupně základního studia (HO, VO, TO) jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu veřejného či interního absolventského vystoupení, účasti na výstavě, přehlídce, závěrečné hodnotící práce nebo komisionální zkoušky. Žákovi je následně vydáno závěrečné vysvědčení.

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

5. 1. 1 Studijní zaměření: Přípravné studium I

Charakteristika

Společná koncepce přípravného studia je určena všem studijním zaměřením v hudebním oboru. Přípravné studium rozvíjí osobnost dítěte a podporuje individuální schopnosti. Usnadňuje jeho umělecké vzdělávání a vytváří dobré předpoklady pro pokračování ve studiu. Žáci si zde rozšiřují okruh svých dovedností a návyků. Výuka je zaměřena na všeobecné seznámení dětí s hudbou, hudebními nástroji, notovým zápisem, lidovými i umělými písněmi a říkadly. Hlavním cílem přípravného studia je vzbudit v dětech zájem, zvědavost, rozvíjet sluch a intonaci, začít probouzet schopnost vyjádřit se hudbou a pocítit radost z vlastní tvorby. Vzdělávání v přípravném studiu zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů žáků a jejich zájmu o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další

umělecký vývoj. Základní návyky a dovednosti jsou významné nejen z hlediska přípravy žáka na systematické vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení. Vzdělávací působení pedagoga vychází z pedagogické analýzy, z uvědomění si individuálních potřeb a zájmů žáka a z pravidelného sledování jeho vzdělávacích pokroků.

Toto studium je určeno dětem od pěti nebo od šesti let. Žák je s ohledem na věk zařazen buď do jednoletého, nebo dvouletého Přípravného studia. Realizuje se v předmětu Přípravná hudební výchova a Příprava ke hře na nástroj, popř. Zpěv – přípravné studium.

Výuka předmětu Přípravná hudební výchova je kolektivní a je vyučovaná s hodinovou dotací 1 hodiny ve skupině maximálně 20 žáků. Výuka předmětu Příprava ke hře na nástroj, popř. Zpěv – přípravné studium, je organizována individuálně s hodinovou dotací 0,5 hodiny, nebo ve skupině 1 až 4 žáků s hodinovou dotací 1 hodiny. Na konci přípravného studia žák vykoná ze hry na nástroj nebo zpěvu postupovou zkoušku. Po úspěšně vykonané postupové zkoušce je přijat do 1. ročníku I. stupně základního studia.

Učební plán- 1. a 2. pololetí

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj*	0,5 – 1	0,5 – 1

nebo Zpěv – přípravné studium*

vzdělávací obsah těchto vyučovacích předmětů je uveden v příslušném studijním zaměření I. stupně základního studia

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. ročník

Žák:

- čte noty v houslovém klíči c1-c2,
- vysvětlí hodnoty not (celá, půlová, čtvrt'ová),
- interpretuje jednoduchý rytmus,
- zazpívá jednoduché lidové písničky,
- vyjmenuje některé hudební nástroje,
- umí použít jednoduché Orffovy nástroje v souhře s ostatními dětmi.

2. ročník

Žák:

- čte v houslovém klíči,
- intonuje zahraný tón, zpěvem napodobí krátké hudební motivy
- reaguje na tempové a dynamické změny, vlastními slovy popíše dynamické rozdíly
- čte a zapíše rozsah not v rozsahu c1 až c2,
- zapíše jednoduchý rytmus podle sluchu,
- vysvětlí pojmy: tón, tónika, vlastnosti tónu, akord, stupnice, posuvka, nota, notová osnova, houslový klíč.

Poznámky:

Učební osnovy předmětu Příprava ke hře na nástroj nebo Zpěv – přípravné studium jsou součástí odpovídajících studijních zaměření odpovídající I. stupně základního studia.

5. 1. 2 Studijní zaměření: Přípravné studium II

Pro zájemce od 14 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, organizujeme v hudebním oboru jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Poznámka:

Učební osnovy přípravného vyučovacího předmětu Hra na nástroj nebo Sólový zpěv odpovídají 1. ročníku Základního studia I. stupně příslušného studijního zaměření.

Učební plány a osnovy Přípravného studia pro II. stupeň jsou součástí odpovídajících studijních zaměření II. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA II

Žák:

- rozlišuje základní rytmické hodnoty
- orientuje se v houslovém i basovém klíči
- se seznamuje s kvartovým i kvintovým kruhem a je schopen odvodit předznamenání stupnic

- si osvojuje principy tvorby intervalů a akordů
- rozlišuje kontrasty v hudbě (pomalu/rychle, vesele/smutně atp.)
- chápe označení dynamiky, tempa a výrazu
- získává informace o historických hudebních slozích

Učební plán 1.a 2.pololetí

Povinný předmět	
Přípravná hudební výchova II	1
Hra na nástroj II nebo pěvecká příprava II	1

5. 1. 3 Studijní zaměření: Hra na klavír

Charakteristika

Studium hry na klavír má svá specifika vycházející z charakteru tohoto nástroje. Instrumentální dovednost se nabývá komplexním způsobem, jednotlivé dílčí aspekty klavírní hry jsou postupně propojovány v jeden syntetický celek. Získat potřebný souhrn dovedností a schopností vyžaduje čas, úsilí a individuální přístup. Během studia se žák seznámí se skladbami různých stylových období, hraje sólově i čtyřručně a má možnost prezentovat své pokroky na veřejných koncertech. V celém procesu je respektována žákova vrozená hudební a dovednostní dispozice. Pedagogické působení zahrnuje i aspekt formování a kultivování osobnosti žáka.

Studijní zaměření Hra na klavír je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na klavír, Hudební nauka(HN) a od 4. ročníku povinně volitelného předmětu Kolektivní interpretace(KI) nebo Sborový zpěv(SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Přípravná hra na klavír

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- předvede elementární pianistické návyky – správné sezení, držení těla, volnost paží i zápěstí přirozený tvar rukou;
- orientuje se na klaviatuře v celém rozsahu pomocí dvou a tří černých kláves;
- vyjmenuje názvy všech bílých kláves a najde je na klaviatuře;
- zahraje jednoduchou melodii portamento;
- hraje střídavě pravou i levou rukou;
- rytmizuje slova a říkadla.

2. ročník

Žák:

- uplatní elementární pianistické návyky – správné sezení, držení těla, volnost paží i zápěstí přirozený tvar rukou;
- rozdělí správně klaviaturu na oktávy;
- zahraje střídavě pravou a levou rukou;
- rozliší délky not a pomlk (celá, půlová, čtvrt'ová);
- rozumí základním pojmům (prstoklad, melodie, rytmus, takt);
- umí rozlišit vzestupnou a sestupnou melodii sluchem i v notovém zápisu;
- účastní se hry s učitelem.

II. stupně

- *Žák:*
- správně sedí u nástroje, má správné postavení rukou,
- ovládá základní úhozové a prstové techniky,
- orientuje se na klaviatuře v celém jejím rozsahu, popíše nástroj

- zvládá hru legato, tenuto, staccato - rozlišuje tempa, andante, moderato, allegro, vivace,
- správně interpretuje složitější rytmy (tečkovaný rytmus, synkopu, triolu),
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- hraje jednoduché písně s akordickým doprovodem T, S, D,
- rozliší základní dynamické odstíny

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Přípravná hra na klavír	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na klavír

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- předvede základní pianistické návyky – správné sezení, držení těla, volnost paží i zápěstí, přirozený tvar rukou;
- orientuje se na klaviatuře v celém rozsahu, vyjmenuje názvy všech oktáv a kláves;
- rozliší a použije základní druhy úhozů (portamento, staccato, legato, odtah);
- zahraje jednoduché lidové písně podle sluchu;
- dbá na co nejpřesnější realizaci notového zápisu včetně prstokladů, obloučků a dynamiky;
- prokáže schopnost vnímání kvality klavírního tónu a nálady skladby, použije dynamiku, zahraje kultivovaným tónem;
- hraje z paměti a čtyřručně s učitelem.

2. ročník

Žák:

- uplatní při hře základní pianistické návyky a dovednosti;
- propojí pohotověji čtení notového zápisu v houslovém i basovém klíči s vlastní hrou;
- transponuje melodie vybraných lidových písní;
- použije elementární pedál;
- zahraje základní durové stupnice (od bílých kláves) a k nim akordy s obraty;
- rozpozná a vyjádří slovy i hrou na klavír základní charakter a náladu skladby (veselá, smutná, rychlá, pomalá, taneční);
- nacvičí jednoduchou skladbu zpaměti;
- zahraje čtyřruční skladbu s druhým hráčem, udrží tempo;
- prokáže své technické dovednosti, výrazové schopnosti, hudební představivost a metrorytmičné cítění;
- prokáže orientaci v jednoduchém notovém zápisu;
- hraje uvolněně a se zpevněnými špičkami prstů, propojí pohotovost a dynamickou vyrovnanost prstových běhů;
- při hře použije základní dynamiku (forte, piano crescendo, decrescendo).

3. ročník

Žák:

- při hře správně sedí, hraje uvolněně, drží přirozený tvar ruky, dbá na koordinaci obou rukou;
- popíše a použije základní technické prvky, staccato, legato, portamento;
- použije pedál podle návodu pedagoga;
- vyjádří náladu skladby elementárními výrazovými prostředky (tempo, dynamika, agogika), odliší melodii a doprovod při interpretaci;
- hraje základní durové a mollové paralelní stupnice;
- zahraje tónický kvintakord s obraty v dané stupnici dohromady;
- vybrané skladby hraje zpaměti;
- zahraje z listu jednoduchou skladbu v pětiprstové poloze;
- doprovodí lidové písně základními harmonickými funkcemi;
- rozdělí skladbu na logické úseky, chápe frázi.

4. ročník

Žák:

- zahraje technické prvky vyrovnaně v rychlejších tempech;
- interpretuje skladby různých stylů;
- zahraje základní melodické ozdoby v souvislosti s probíraným hudebním materiálem;
- rozliší jednotlivé hlasy ve skladbách polyfonních;
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy v rovném pohybu;
- vybrané skladby zahraje z paměti a prezentuje je na veřejných vystoupeních;
- při hře samostatně koriguje kultivovanost hudebního projevu;
- předvede čtyřruční hru i ve formě hry z listu s učitelem;
- prokáže schopnost použít pedalizaci se sluchovou kontrolou;
- rozliší charakteristické rysy jednotlivých stylových období;
- prokáže schopnost vnímat ostrost a měkkost klavírního tónu a jeho barev;
- jednoduše zhodnotí svůj výkon;
- doprovodí melodii podle sluchu s použitím harmonických funkcí a transponuje ji.

5. ročník

Žák:

- zahraje vybranou stupnici dur i moll v rovném pohybu přes 4 oktávy v rychlejším tempu;
- zahraje akord s obraty k vybraným stupnicím
- technická cvičení a etudy provede v různých rytmických variantách;
- samostatně nastuduje kratší skladbu a předvede pohotovost ve hře z listu;
- v interpretaci rozvine cit pro krásu klavírního tónu a výstavbu fráze;
- prokáže vyrovnanost pasážové techniky v rychlejších tempech;
- předvede syntézu pedalizace a sluchové kontroly;
- zahraje velký rozklad kvintakordu dohromady;
- uvědoměle dynamicky i úhozově rozliší jednotlivé hlasy ve dvojhmatech, akordech i polyfonní hře, použije melodické ozdoby;
- doprovodí melodii podle sluchu s použitím harmonických funkcí, zahraje v transpozici.

6. ročník

Žák:

- udrží v rovnováze technickou a výrazovou složku hry;
- charakterizuje interpretační specifika různých stylových epoch a žánrů;
- vyjádří svoje preference při výběru skladeb;
- interpretuje skladby složitějšího rytmického zápisu;
- v rámci veřejných vystoupení zvládá skladby odpovídající pokročilosti;
- využívá poslech nahrávek i návštěvy kulturních akcí k obohacení vlastní aktivní hry;
- zahraje durové a mollové stupnice, akordy, velký rozklad kombinovaným způsobem;
- zahraje písně s doprovodem podle sluchu i akordových značek;
- zrealizuje práci s dynamikou skladby, vyjádří její obsah, charakter a náladu;
- použije samostatnou pedalizaci skladby podle harmonických změn pomocí sluchové kontroly;
- zahraje skladbu z listu se změnou polohy rukou a sazby.

7. ročník

Žák

- používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem, prstová technika na základní úrovni);
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu – hraje skladby různých hudebních epoch a žánrů;
- vysvětlí hudební pojmy a označení vyskytující se v hrané skladbě;
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy;
- spolupodílí se při výběru skladeb, vybrané skladby hraje z paměti;
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry;
- aktivně uplatní hru z listu;
- samostatně nastuduje skladbu, popíše vlastní postup při jejím nastudování;
- prokáže schopnost rozvinout přirozenou hudební představivost při zapojení sluchové sebekontroly;
- předvede schopnost sebehodnocení a hodnocení ostatních.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- obhájí výběr výrazových prostředků (volba tempa, dynamika, agogika);
- zná hudební formu a definuje emocionální sdělení studované skladby;
- samostatně volí pedalizaci;
- vyjádří a zdůvodní svůj interpretační názor;
- aktivně se účastní výběru části repertoáru s ohledem na vlastní preference stylu a žánrů;
- dbá na přesnost souhry ve čtyřruční hře, doprovodu nebo komorní hře;
- prokáže schopnost orientace ve všech durových a mollových stupnicích, akordech, zahraje velký rozklad s obraty;
- prokáže získané klavírní dovednosti včetně úhozové kultury a využije je při studiu skladeb všech stylových období;
- prokáže znalost kulturního dění, vyhledá nahrávky skladeb různých interpretů a porovná způsoby interpretace;
- zahraje z listu s odlišením melodie a doprovodu v pomalém tempu.

II. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých stylových období a forem;
- k vyjádření nálady samostatně zvolí odpovídající výrazové prostředky;
- analyzuje skladbu v celku i v detailech;
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby;
- propojí teoretické poznatky a praktické dovednosti při studiu skladeb;
- využije návštěv koncertů a poslech nahrávek k obohacení vlastního hudebního projevu;
- uplatní cit pro souhru ve čtyřruční hře, doprovodech nebo komorní hře;
- veřejně předvede nastudovaný repertoár z paměti na určité umělecké úrovni;
- prokáže schopnost samostatné práce se skladbou po stránce technické i výrazové;
- prokáže schopnost orientace ve všech durových i mollových stupnicích, zahraje kombinovaně v rychlejších tempech s využitím různých rytmických modelů;
- prokáže schopnost vytvořit si vlastní úsudek a kritický postoj ke skladbě;
- zahraje z listu skladbu s odlišením melodie a doprovodu ve středním tempu;

- prokáže znalost klavírní literatury a dále se podle tohoto profiluje.

III. ročník

Žák:

- využije rozbor skladeb k zdokonalení vizuální, sluchové a motorické paměti;
- uplatní různé druhy úhozů v souladu se stylovou interpretací daného žánru a epochy;
- předvede schopnost rytmické pregnanosti při hře složitějších rytmů;
- určí sloh hrané skladby a přizpůsobí mu svoji interpretaci;
- zahraje z listu jednoduché skladby sólové i čtyřruční;
- obhájí vlastní názor k interpretaci hudebních představ ve skladbách stylových období i žánrů;
- při hře využije znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu dané skladby;
- prokáže schopnost orientace ve všech durových i mollových stupnicích, zahraje kombinovaně v rychlejších tempech, zahraje velký rozklad s obraty;
- zahraje z listu skladbu s odlišením melodie a doprovodu v rychlejším tempu.

IV. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby;
- umí vyjádřit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; popíše znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby;
- uvede příklady skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů;
- objasní a zdůvodní vlastní profilaci při samostatném výběru a studiu nových skladeb;
- hraje v duu (čtyřruční hra nebo hra dvou nástrojů), zahraje jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře, v souborech nebo orchestrech různého složení podle individuálních schopností.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 4 Studijní zaměření: Hra na Elektronické klávesové nástroje (EKN)

Charakteristika

Spojením s výpočetní technikou a hudebním softwarem přináší Hra na EKN řadu nových příležitostí od využití zcela nových zvukových možností až po moderní kompoziční techniky. EKN se spíše podobají malému hudebnímu studiu, k jehož dokonalému zvládnutí je zapotřebí znalostí z harmonie a aranžování. K ovládnutí klaviatury pak nezbytnou technickou vybavenost, která vychází z klavírní techniky. Při výuce hry na EKN si proto žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrůznějších období a stylů, ať už se jedná o díla klasické klavírní literatury, či písně a skladby z oblasti populární hudby. Výuka je vhodná pro všechny věkové kategorie. EKN poskytují bohatou nabídku uplatnění, jsou nepostradatelnou součástí hudebních skupin současné hudby

Hra na EKN je v dnešní době velice oblíbený obor. Jeho cílem je především podporovat, prohlubovat a rozvíjet u žáka jeho zájem o hudbu. Žáci se zde naučí správné zásady hry na klávesový nástroj a vhodné používání funkcí EKN a přizpůsobení je různým stylům a žánrům hraných skladeb. Velkou výhodou nástrojů je možnost využití široké škály barev, zvuků a efektů (imitace hudebních nástrojů a zvuků) a možnost instrumentálních doprovodů, které nabízí žákům velice zajímavý materiál pro kvalitní hudební přednes. Díky tomu je hra žáků již po velmi krátké době pro ně i pro jejich okolí příjemným zážitkem.

Studijní zaměření Hra na EKN je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na EKN, Hudební nauka(HN) a od 4. ročníku povinně volitelného předmětu Kolektivní interpretace(KI) nebo Sborový zpěv(SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Příprava hry na elektronické klávesové nástroje

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj, ovládá zapnutí a vypnutí;
- prokáže orientaci na klaviatuře, zná základní noty hudební abecedy a vyhledá je;
- předvede správné sezení u nástroje, správné postavení rukou;
- zahraje podle notového zápisu jednoduché písně v pětiprstové poloze.

2. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje, ovládá zapnutí, vypnutí, vyhledá různé zvuky;
- předvede správné sezení u nástroje - předvede správné postavení ruky;
- orientuje se na klaviatuře, pojmenuje klávesy, čte v notovém zápisu v rozsahu c1- c2;
- předvede úhoz tenuto na klávesu - zahraje podle notového zápisu jednoduché písně v pětiprstové poloze;

- zahraje jednoduchou melodii v C dur s pomocí automatického doprovodu T, D.

II. stupeň*1. ročník*

Žák:

- správně sedí u nástroje, má správné postavení rukou;
- předvede základní úhozové a prstové techniky;
- prokáže orientaci na klaviatuře v celém jejím rozsahu;
- popíše jednotlivé funkce nástroje;
- předvede hru legato, tenuto, staccato;
- rozliší tempa andante, moderato, allegro, vivace;
- správně interpretuje složitější rytmy (tečkovaný rytmus, synkopu, triolu);
- zahraje jednoduchou melodii s pomocí automatického doprovodu;
- zahraje jednoduchou skladbu s rytmickým doprovodem T D S

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Příprava hry na elektronické klávesové nástroje	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

*ZÁKLADNÍ STUDIUM***Vyučovací předmět: Hra na elektronické klávesové nástroje*****I. stupeň****1. ročník*

Žák:

- předvede osvojené správné držení těla, sezení u nástroje a postavení rukou;
- předvede základní technické dovednosti hry zvlášť a souhru pravé a levé ruky;

- zahraje písničky a drobné skladby v rytmických hodnotách (nota celá, půlová, čtvrt'ová) - rozliší hru legato, tenuto, staccato;
- zahraje jednoduchou píseň s akordickým doprovodem T, S, D;
- zahraje C dur stupnici protipohybem přes jednu oktávu;
- je seznámen s podkládáním prstů;
- využívá jednoduchý automatický doprovod harmonický i rytmický;
- s pomocí učitele volí typ zvuku a automatického doprovodu - zná základní obsluhu nástroje;
- vlastním slovem vysvětlí pojem akordová značka;
- umí vytvořit durový akord podle značky.

2. ročník

Žák:

- zahraje písně a skladby v rychlejším tempu;
- prokáže základní koordinaci pravé a levé ruky;
- nastaví základní barvy tónu (klavír, flétna, housle, kytara, trubka);
- nastaví základní rytmy automatického doprovodu (polka, waltz) - nastaví tempo;
- zahraje durové stupnice od bílých kláves v protipohybu přes dvě oktávy dohromady, T5 a obraty;
- předvede hru legato, portamento, staccato; piano, mezzoforte, forte;
- podkládá palec a překládá prsty, použije nezávisle obě ruce v jednoduchých skladbách, písních a etudách;
- popíše pojem kadence - použije další akordy při doprovodu, použije správný prstoklad při hře akordů.

3. ročník

Žák:

- chápe a použije základní ovládací komponenty nástroje;
- samostatně vybere a přiřadí ke skladbám zvuk a doprovod;
- rozliší charakteristické rysy stylů;
- zahraje akordy v levé ruce podle akordových značek;
- zahraje dvojhmaty - prokáže schopnost vázat dvojhmaty a akordy s opakovaným tónem;

- zahraje durové a mollové stupnice a tónické kvintakordy s obraty od bílých kláves oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v protipohybu;
- využije probrané harmonické kadence k akordickému doprovodu písní;
- zahraje písně různých žánrů;
- doprovodí zpěv, jednoduché písně zahraje z listu písně s jednoduchým doprovodem - s pomocí učitele improvizuje jednoduchý doprovod.

4. ročník

Žák:

- zahraje písně s doprovodem T, S, D, melodie s tercií nebo sextou;
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rovném pohybu;
- nastaví a použije funkci transpozice;
- rozliší dynamicky melodii od doprovodu;
- nastaví tempo, doprovodu a použije základní funkce pro obohacení automatického doprovodu (START, STOP, SYNCHRO, INTRO, ENDING);
- zahraje skladby s vyrovnaným podílem klavírních skladeb a skladeb s automatickým doprovodem;
- zná a popíše některé melodické ozdoby (příráz, nátryl, trylek) - zahraje skladby různých žánrů, klasické i moderní;
- zahraje z paměti lidové písně s tříhlasými durovými a mollovými akordy;
- s pomocí učitele předvede znalost použití dalších ovládacích komponentů nástroje.

5. ročník

Žák:

- předvede souhru a nezávislost rukou;
- dynamicky rozliší melodický a doprovodný hlas;
- zahraje melodické ozdoby (příráz, skupinka, nátryl, trylek);
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady přes dvě oktávy v rovném pohybu - použije čtyřhlasé akordy v doprovodu skladeb (septakordy);
- samostatně navrhne využití různých funkcí nástroje (druh rytmického doprovodu, barvu tónu, rozdělení klávesnice, atd.) podle povahy skladby;

- zahraje dvojhmaty v legatu
- vyjmenuje některé žánry populární hudby a popíše jejich charakteristickými postupy (blues, country);
- na nástroji samostatně vyhledá a použije základní funkci ACMP (rytmicko-harmonický doprovod, Synch Start/Stop a zvolí rejstříky Voice, Rhythm, Style).

6. ročník

Žák:

- předvede hru melodické ozdoby (trylek, obal, mordent);
- zahraje stupnice plynule v rychlejším tempu dur a moll, akordy s obraty oběma rukama dohromady v kombinovaném pohybu;
- zahraje rozsáhlejší klavírní skladby;
- umí použít pravý pedál;
- zahraje skladby různých žánrů populární hudby, umí definovat jejich základní rysy;
- samostatně použije a vybere všechny funkce nástroje (Normal, Finger, Split...);
- předvede transpozici jednoduché skladby do jiných tónin;
- při hře využije náročnější rejstříky;
- samostatně zvolí doprovody, rejstříky a tempa hrané skladby;
- uplatní se jako člen souboru různého zaměření.

7. ročník:

Žák:

- umí určit stylové období hrané skladby, zohlední je při interpretaci;
- umí ovládat funkce daného nástroje, využít jeho zvukové a technologické možnosti - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů;
- objasní některé hudební tempová označení Adagio, Moderato, Allegro, Presto;
- zahraje složené akordy a lomené akordy podle akordových značek (sus4, 6, dim7, maj7) ;
- samostatně naprogramuje akordické značky, použije je při hře, předvede použití USB pro přenesení dat;
- při hře doprovodu použije složitější čtyřhlasé akordy;

- zvládá hru z listu jednoduchých klavírních skladeb i písní s akordovými značkami;
- zahraje durové a mollové stupnice oběma rukama dohromady v kombinovaném pohybu;
- zahraje velký rozklad tónického kvintakordu přes dvě oktávy v rovném pohybu;
- samostatně použije doprovodných rytmů a figur v souladu s žánrem skladby nebo písně;
- rozliší hudební styly a žánry;
- předvede znalost s dalšími možnostmi využití nástroje ve spojení s digitálními technologiemi, podle svých schopností je uplatňuje v hudební produkci.

II. Stupeň

I. ročník

Žák:

- vyhodnotí sebekriticky vlastní výkon a kriticky a taktně zhodnotí výkon druhých;
- zahraje skladby s využitím rytmicko - harmonických doprovodů: swing, blues, gospel, ragtime atd.;
- zahraje vybrané skladby z paměti - aktivně se zapojí do výběru skladeb;
- ovládá svůj nástroj, při hře využije jeho zvukové a technické možnosti, obhájí si vlastní výběr;
- samostatně použije další ovládací prvky nástroje;
- experimentuje s nahráváním zvuků a melodií, jejich ukládáním do paměti nástroje a jejich vrstvením, předvede jednoduchou skladbu v různých stylech (blues, rock, pop, balad atp.).

II. ročník

Žák:

- předvede hru z listu skladby odpovídající úrovni nižšího ročníku prvního stupně;
- zahraje písně s vlastním akordickým doprovodem, samostatně upraví notový materiál pro svůj nástroj;
- samostatně vybere a použije vhodné nastavení nástroje při hře skladeb;
- sebekriticky a taktně posoudí kvalitu své hry i hry druhých;
- improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ.

III. ročník

žák:

- plně dokáže použít pokročilé funkce nástroje;

- využije celé zvukové a technologické možnosti nástroje;
- samostatně doprovodí jiné hudební nástroje, popř. sólový zpěv;
- zahraje skladby autorů různých stylových období a žánrů;
- umí propojit EKN a počítače;
- využije získaných dovedností a schopností k analýze harmonicko-melodického materiálu skladeb.

IV. ročník

Žák:

- umí ovládat pokročilé funkce nástroje a využívá jeho zvukové a technologické možnosti;
- interpretuje prostřednictvím EKN jemu dostupné skladby různých stylů a žánrů, přičemž svou interpretací respektuje obsah a formu díla;
- dbá na kultivovaný hudební projev;
- předvede znalost akordových značek;
- zahraje skladby autorů různých stylových období a žánrů;
- vystihne náladu skladby, její tempo a charakter;
- uplatní se v sólové hře i v souborech;
- předvede improvizaci doprovodů k lidovým písním či melodiím;
- samostatně nastuduje repertoár na absolventské vystoupení, s ohledem na sebekritické vyhodnocení vlastních interpretačních schopností, svůj výběr zdůvodní;
- poslouchá nahrávky různých interpretů, umí je zhodnotit, získané nové informace využije ve své interpretaci;
- samostatně upraví skladby z notového materiálu i z poslechu, umí pracovat s některým z notačních programů;
- předvede improvizaci melodické linky na daný harmonický základ - sleduje nové trendy ve vývoji a využití EKN a zajímá se o ně;
- hraje durové stupnice s # a b souběžně přes dvě oktávy;
- hraje velký rozklad k hraným stupnicím;
- samostatně nastuduje jednoduchou vícehlasou skladbu;
- předvede hru z listu;

- interpretuje vybrané skladby různých stylů a žánrů - hraje vybrané skladby z paměti;
- aktivně se zapojuje do výběru skladeb;
- ovládá svůj nástroj, při hře využije jeho zvukových a technických možností;
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; své umělecké směřování objasní a zdůvodní.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 5. Studijní zaměření: Hra na housle

Charakteristika

Housle jsou nejznámější z rodiny smyčcových nástrojů a jeden z nejčastěji využívaných nástrojů vůbec. Jejich dnešní podobu jim dali houslaři Cremonské houslařské školy (Amati, Guarneri, Stradivari) ve druhé polovině 17. století.

Nachází velké uplatnění v sólové hře, v různých komorních seskupeních a symfonických orchestrech. Velkou tradici mají housle v lidové hudbě, kde jsou nepostradatelnou součástí. Jsou využívány pro interpretaci různých žánrů a stylů. Kromě vážné a lidové hudby se uplatňují také ve folku a popu. Hra na housle klade nároky na hudební a intelektuální dispozice hráče, rozvíjí jeho hudební schopnosti, smysl pro rytmus, kvalitu tónu, intonaci a motorické schopnosti. Podporuje a rozvíjí morálně volní vlastnosti a osobnost člověka. Umožňuje společensky se uplatnit v kolektivu a ve společnosti. Nezanedbatelná je také citová stránka života, kterou hra na tento nástroj podporuje a prohlubuje. Hráči mohou využívat tohoto vzdělání jak po stránce profesionální, tak v běžném životě jako amatérští muzikanti. Získané znalosti také umožňují pochopit a ocenit kvalitu interpretace jiných umělců jako posluchač.

Housle se stavějí z javorového a smrkového dřeva, hmatník ze dřeva ebenového. Housle mají 4 struny laděné do kvint. Důležitou součástí všech smyčcových nástrojů je smyčec, který slouží k vyluzování zvuku rozechvíváním strun. O jeho konečnou podobu se zasloužil koncem 18. století F. Tourte. K výrobě smyčce se používá levnější dřevo brazil nebo kvalitnější fernambuk. Podle velikosti lze volit pro výuku dětí housle osminové, čtvrt'ové, půlové a tříčtvrt'ové.

Housle jsou standardním koncertním nástrojem. Skupina houslí tvoří základ každého symfonického i komorního orchestru. Housle jsou také nedílnou součástí většiny klasických komorních souborů. Uplatnění najdou také v mnoha jiných hudebních stylech (folklor, folková hudba, populární hudba, rock i jazz). V řadě moderních stylů se používají spíše housle elektrické.

Studijní zaměření Hra na housle je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na housle, Hudební nauka(HN) a od 4. ročníku povinně volitelného předmětu Kolektivní interpretace(KI) nebo Sborový zpěv(SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Příprava hry na housle

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj, zaujme správný postoj při hře;
- spojí notový zápis s orientací na hmatníku, zahraje středem smyčce na prázdných strunách;
- zahraje písničku z paměti.

2. ročník

Žák:

- zaujme správný postoj při hře, správně drží nástroj, umí popsat principy;
- vysvětlí pojem smyk;
- užije hru částmi smyčce;
- aplikuje základní prstoklad při hře písniček, nebo skladbiček.

II. Stupeň

1. ročník

Žák:

- si osvojí návyky přirozeného a uvolněného houslového postoje, pojmenuje části nástroje;
- popíše základy domácí přípravy, zaměří se na koordinaci rukou;
- kontroluje sluchem intonační a hmatovou jistotu i tvoření tónu, s pomocí učitele se doladí;
- předvede orientaci v základních prstokladech v rozsahu první polohy;
- předvede zvládnutí základní smyky (detaché, legato, staccato, martelé);
- užívá základní výrazové prostředky dynamické a tempové;
- zahraje skladby přiměřené náročnosti a menšího rozsahu;
- osvojí si začátky hry v polohách, případně vibrato.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Příprava hry na housle	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na housle

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- předvede základní návyky (např. správné a uvolněné držení těla, postavení prstů);
- umí propojit notový zápis s orientací na hmatníku;
- užije hru celým a částmi smyčce v jednoduchých rytmech (celé, půlové a čtvrt'ové noty);
- zahraje intonačně čistě stupnici;
- umí aplikovat základní prstoklad na jednoduchých písničkách či kratších skladbičkách;
- zahraje písničku nebo skladbičku z paměti.

2. ročník

Žák:

- kontroluje držení nástroje;
- dbá na správnou koordinaci levé a pravé ruky;
- využije základních prstokladů, kombinuje prstoklad dur i moll;
- zvládá přechody přes struny
- vnímá náladu skladby a rozeznává základní dynamické rozdíly (f, p);
- zahraje skladby a písničky s doprovodem klavíru, udrží tempo a rytmus.

3. ročník

Žák:

- při hře použije základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), použije základní technické prvky hry, tvoří kvalitní tón;
- předvede techniku prstů v základních prstokladech ve výchozí poloze nástroje – v kombinacích na více strunách;
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu;
- popíše náladu skladby a tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky;
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu;

4. ročník

Žák:

- umí použít všechny prstoklady v 1. poloze a umí je vzájemně spojit;
- předvede pohyb po hmatníku, který uplatní při výměně poloh (1. – 3. poloha);
- předvede smyky v základní kombinaci;
- interpretuje skladby s použitím různých druhů smyků (detaché, legato, martellé);
- je pohotový při hře z listu, zahraje snadnější skladby.

5. ročník

Žák:

- využije hru v polohách s použitím výměn (1. – 3. poloha);
- prohloubí vnímání dynamických odstínů skladby a prokáže smysl pro kvalitu tónu (crescendo, decrescendo, hra s vibratem);
- vystihne charakter a náladu interpretované skladby (veselá, smutná, rychlá, pomalá);
- využije základní technické prvky pravé a levé ruky.

6. ročník

Žák:

- předvede použití různých kombinací smyků (detaché, legato, staccato);
- zná pojem skákavý smyk, popíše ho;
- předvede orientaci ve výměnách do vyšších poloh;
- hraje základní dvojhmaty (tercie, kvinty, sexty);
- nastuduje samostatně lehčí skladbu;
- popíše různá stylová období (baroko, klasicismus, romantismus, hudbu XX. století a hudbu současnosti);
- samostatně použije výraznějšího dynamického odstínění (pp – ff), použití zdůvodní.

7. ročník

Žák:

- předvede při hře použití všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku;
- předvede plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty;

- prokáže orientaci v zápisu interpretovaných skladeb, rozezná jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie;
- popíše vlastní hudební představy a zdůvodní použití výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů;
- samostatně vybere skladbu na absolventské vystoupení, popíše charakteristické znaky stylu hrané skladby;
- předvede hru z listu.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- vysvětlí užití všech získaných dovedností při interpretaci skladeb (držení nástroje, postavení rukou, smyky, prstoklady, vibráto) v hraných skladbách;
- zařadí do hry obtížnější technické prvky (výměny do vyšších poloh, melodické ozdoby), obhájí si svoji volbu;
- zahraje složitější smyky a vzájemné smykové kombinace (dlouhé, krátké, skákavé);
- prokáže orientaci na hmatníku ve všech dosud probraných polohách;
- kontroluje intonační přesnost.

II. ročník

Žák:

- při interpretaci realizuje potřebnou zběhlost a tónovou kulturu;
- předvede práci s dynamikou, barvou a kvalitou tónu;
- při hře z listu propojí teoretické poznatky s praxí;
- fixuje intonační jistotu;
- profiluje se dle svého temperamentu v kombinaci s hudebními schopnostmi, zdůvodní svoji profilaci;
- umí vyhodnotit svoji hru, navrhuje způsob nácvičku skladby, rozšiřuje repertoár skladeb.

III. ročník

Žák:

- samostatně vybere a nastuduje skladbu;

- prokáže orientaci v jednotlivých stylových obdobích (rozezná baroko, klasicismus, romantismus, hudbu XX. století a hudbu současnosti) a chápe zásady interpretace těchto období;
- prokáže orientaci v kulturním a hudebním životě, návštěvu koncertů, divadla, poslech nahrávek apod. hodnotí výkony interpretů.

IV. ročník

Žák:

- při hře využije volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků;
- předvede plynulou orientaci v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb;
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu;
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit;
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, svojí profilací objasní a zdůvodní; využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty											
• kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
• sborový zpěv											
Volitelné předměty											
• sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace

je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 6 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Zobcová flétna je jedním z nejrozšířenějších dechových nástrojů. Díky její stavbě, snadné obsluze a poměrně jednoduché tvorbě tónu jsou jí schopni ovládnout už i děti předškolního věku. Naučí se tak hravou a nenásilnou formou správným dechovým návykům a ovládnutí základní prstové techniky. Hra na zobcovou flétnu je používána i jako prostředek pro zlepšení dýchacích obtíží u dětí. Zobcová flétna má velké využití zejména v souborech a v komorní hře. Vhodná je i pro sólovou hru. Lze ji využít jak na amatérské, tak i profesionální úrovni. Nepostradatelná je při interpretaci staré hudby. Cílem výuky je vychovat všestranného amatérského hudebníka schopného dalšího vývoje a zapojení v nejrůznějších aktivitách zájmové umělecké činnosti (např. hra v amatérských souborech či orchestrech). Zobcová flétna může být využita jako přípravný nástroj ke hře na nástroje symfonického orchestru.

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu je uskutečňováno ve vyučovacích předmětech Hra na zobcovou flétnu, Hudební nauka(HN) a od 4. ročníku povinně volitelného předmětu Kolektivní interpretace(KI) nebo Sborový zpěv(SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Příprava ke hře na nástroj

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje;
- při hře předvede správný postoj (rovný, lokty mírně od těla) a držení nástroje nasadí tóny jazykem;
- rozezná základní délky not;

- ovládá hmaty levé ruky;
- opakuje jednoduché rytmické modely;
- zahraje jednoduché písničky a melodie v rozsahu g1-c2.

2. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje;
- při hře předvede správný postoj (rovný, lokty mírně od těla) a držení nástroje;
- správně dýchá a nasadí tóny jazykem;
- rozezná a popíše noty celé, půlové a čtvrt'ové;
- předvede orientaci v houslovém klíči v rozsahu c1 – d2;
- přečte a zahraje jednoduchý notový zápis v houslovém klíči v rozsahu e1-e2.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje, dodrží pravidla péče o nástroj;
- při hře předvede správný postoj (rovný, lokty mírně od těla) a držení nástroje;
- předvede správné držení rukou a prstů při hře;
- předvede brániční dech, nasadí tóny jazykem a tón ukončí;
- umí koordinovat pohyb prstů a jazyka;
- plynule přečte jednoduchý notový zápis v houslovém klíči;
- zahraje jednoduché písničky, skladby ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu;
- předvede znalost hry tenuto, staccato, legato;
- zahraje jednoduchou lidovou písničku z paměti.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Příprava ke hře na nástroj	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- chápe základní principy tvoření tónu na zobcovou flétnu;
- prokáže znalost hygienických návyků souvisejících s hrou, umí pečovat o svůj nástroj;
- uvědoměle zaujme správné držení těla, rukou a prstů při kladení na otvory nástroje;
- hraje uvolněně, koordinuje pohyb prstů a jazyka při rozvíjení prstové techniky;
- prokáže základy správné dechové techniky (nádech, zadržení, pomalý a plynulý výdech);
- kromě nasazení tónu ovládá i jeho správné ukončení;
- hraje si se zvukem, tón pěstuje pomocí artikulační cvičení;
- rozumí hudebním pojmům: takt celý, 4/4, 2/4, 3/4, nota a pomlka celá, půlová, čtvrt'ová, osminová a půlová s tečkou, repetice, koruna, legato, tenuto a ligatura tečka u noty, nota celá, půlová, osminová a chápe pojem pomlka;
- předvede znalost hmatů v rozsahu d1– d2.

2. ročník

Žák:

- předvede, že ovládá správné návyky žebně bráničního dýchání;
- rozliší a popíše základní dynamické odstíny tónu, zná pojmy piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo;
- koordinuje pohyb prstů a jazyka, s pomocí učitele pohotověji čte part a umí použít techniku levého palce;
- při hře předvede využití základních rytmických a artikulačních modelů;
- zahraje tečkovaný a synkopický rytmus, chápe a vysvětlí pojem prima volta a seconda volta;
- interpretuje lidové písně a snadné přednesové skladby;
- předvede hru z paměti a snadné transpozice lidových písní;

- popíše náladu skladby, kterou dokáže vyjádřit elementárními výrazovými prostředky, obhájí si svůj názor;
- umí hmaty v rozsahu c1– g2.

3. ročník

Žák:

- předvede základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, prstová technika práce s dechem, přesný pohyb jazyka, správné nasazení a kvalitní tón);
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu, umí je popsat;
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu a jednoduchou melodii podle sluchu;
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem (například s klavírem, kytarou či dalším melodickým nástrojem);
- ovládá hmaty v rozsahu c1– c3 , stupnice a kvintakordy do 2# a 2 b hraje v celém rozsahu.

4. ročník

Žák:

- samostatně umí posoudit obtížnost skladby, navrhuje způsob nácvičku;
- umí zahrát technicky obtížnější skladbu, předvede kultivovaný tón, podpořený bráničním dýcháním;
- pozná a pojmenuje posuvky (křížky, béčka u všech tónů a jejich enharmonická záměna, odrážky);
- zahraje skladby rozličných stylových období (např. renesanční písně a tance, části barokních suit, současné skladbičky) s důrazem na správnost jejich dobové interpretace;
- použije melodické ozdoby, popíše způsob použití hmatů;
- po veřejném vystoupení zhodnotí svůj výkon, navrhne další způsob práce;
- předvede hmaty v rozsahu c1– c3 chromaticky.

5. ročník

Žák:

- zahraje na sopránovou flétnu in C, na flétnu altovou in F, a s ohledem na fyzické předpoklady hraje na jiný typ zobcové flény (sopraninová nebo tenorová flétna);
- preferuje hru na altovou flétnu, která je stěžejním nástrojem z rodiny zobcových fléten, obohaceným nejširší literaturou;

- samostatně nacvičí stupnice, etudu i přednesový materiál;
- interpretuje se správnou intonací, agogikou, dynamikou a správným frázováním.

6. ročník

Žák:

- rozliší při hře staccato, legato, kulturu tónu a intonační čistotu;
- předvede výraznější dynamické odlišení pomocí dechové opory;
- umí přesně artikulovat, frázovat, vysvětlí tyto pojmy;
- realizuje základní melodické ozdoby (např. příraz, nátryl, skupinku nebo trylek), vysvětlí princip;
- interpretačně rozliší díla renesanční, barokní či soudobá;
- ovládá hru durových a mollových stupnic všech typů do 3#, 3 b a tónické kvintakordy;
- uplatní prvky stylu daného hudebního období, umí si jejich uplatnění zdůvodnit.

7. ročník

Žák:

- užije samostatně dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje, obhájí si svoji volbu;
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, s využitím technických dovedností, zdůvodní použití zvolených technických prvků s ohledem na styl skladby
- samostatně nastuduje skladbu na absolventské vystoupení, analyzuje jí;
- ovládá elementární transpozici.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- předvede chromaticky rozsah nástroje od f1 do g3 a vybrané vyšší tóny;
- použije pomocné hmaty u hraných skladeb, uplatní kultivovaný tón, předvede hudební frázi a kantilénu;
- samostatně vybere a interpretuje technicky vyspěle repertoárové skladby základních stylových období na flétny různých ladění, obhájí svoji volbu.

II. ročník

Žák:

- předvede užití sluchové sebekontroly k interpretaci výsledného znění hudebního díla;
- rozliší různá stylová období, umí je popsat;
- k vyjádření nálady samostatně zvolí výrazové prostředky, umí obhájit svojivolbu;
- propojí teoretické vědomosti s praktickými a využívá k tomu dosavadní znalosti;
- samostatně se prosazuje při veřejných vystoupeních;
- navštěvuje koncerty a formuluje vlastní názor.

III. ročník

Žák:

- pohotově čte noty při hře z listu, chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je s vlastním hudebním vkladem;
- samostatně nastuduje zadaný hudební materiál;
- samostatně vyjádří názor na svoji hru i hru svých spoluhráčů;
- prokáže přehledovou znalost chromatické tónové řady v celém rozsahu nástroje;
- na základě poslechu si samostatně vybere skladbu k nastudování, navrhne způsob interpretace, který si umí obhájit.

IV. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje;
- orientuje se v notovém zápise, umí samostatně řešit problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb;
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu s podporou bráničního dechu, samostatně uvede možnosti svého případného uplatnění po ukončení studia;
- zformuluje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů;
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty											
<ul style="list-style-type: none"> • kolektivní interpretace • sborový zpěv 	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty											
<ul style="list-style-type: none"> • sborový zpěv 	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 7 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Charakteristika

Příčná flétna je nástroj velmi využívaný jak v sólové, tak v orchestrální a komorní hře. Repertoár pro příčnou flétnu je velmi široký, skladby nalezneme jak v baroku, tak u současných autorů.

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na příčnou flétnu, Hudební nauka (HN), Kolektivní interpretace (KI), Sborový zpěv (SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Příprava hry na nástroj II

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- předvede nasazení tónu na artikulační slabiky „tu“ a „ku“;
- zaujme správný postoj, předvede správné držení nástroje;
- předvede způsob hry legato a staccato;
- přečte z notového zápisu a zahraje v odpovídajícím tempu jednoduchou píseň z paměti;
- pojmenuje části nástroje, vyjmenuje zásady péče o nástroj a zdůvodní je;
- předvede orientaci v notovém zápisu d1 – a2.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	II. stupeň
	1. přípravný
Příprava hry na nástroj II	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- po vzoru učitele kontroluje postoj, držení rukou, prstů, rtů, hlavy a těla (dle fyzické vyspělosti a vzrůstu použije flétnu se zahnutou hlavicí);
- vědomě pečuje o svůj nástroj;
- koordinuje činnost jazyka s výdechem a hmaty;
- zvládá základy správné dechové techniky tvoření tónu;
- nadechuje a vydechuje plynule, tělo zůstává uvolněné a nevytváří žádné napětí v oblasti krku;
- kromě čistého nasazení tónu hraje legato a tenuto.

2. ročník

Žák:

- rozumí pojmu žeberně brániční dýchání;
- rozliší v etudách a drobných přednesech tenuto, legato a staccato;
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a základních hudebních pojmech;
- hraje lidové písně z paměti;
- rozliší základní dynamické rozdíly (f, mp).

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón);
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu;
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu;
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky;
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu;
- uplatní se v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák:

- při hře použije snadné melodické ozdoby;
- zahraje skladby se složitější prstovou technikou;
- při hře uplatní jednoduchý synkopický a tečkovaný rytmus;
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu.

5. ročník

Žák:

- zahraje stupnice se základními akordy a obraty;
- zvukově vyrovná polohu první a druhé oktávy;
- užije sluchovou sebekontrolu při interpretaci díla k dodržování tempových označení;
- interpretuje lidové písně a snadné přednesové skladby z paměti;
- rozliší náladu skladby a obohacuje ji elementárními výrazovými prostředky;
- zahraje z listu snadné skladby;

- uplatní se při hře s klavírem či jiným harmonickým nástrojem.

6. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti (kulturu tónu, intonační čistotu, artikulaci, hru vibrato i non vibrato, staccato, legato a výraznější dynamické odlišení pomocí dechové opory);
- realizuje melodické ozdoby (nátryl, trylek, příraz);
- hodnotí umělecký projev svých vrstevníků;
- rozlišuje rytmické modely (např. synkopický a triolový rytmus);
- zahraje s dynamikou, čistě intonuje, přesně frázuje a respektuje tempová označení.

7. ročník:

Žák:

- využije při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu;
- použije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje;
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností;
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu;
- předvede elementární transpozici úměrně svým schopnostem;
- své znalosti a hudební dovednosti uplatní při nácviu skladeb na absolventské vystoupení, které provede s doprovodem klavíru či jiného doprovodného nástroje.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- využívá všechny získané znalosti a prakticky uplatní zvládnuté technické prvky hry;
- z nabídky učitele samostatně vybere skladbu, kterou realizuje;
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního cítění;
- vysvětlí principy tvoření tónu v rozsahu nástroje;
- posuzuje kvalitu provedení nastudovaného díla;
- úroveň hry zvýší studiem náročnějších technických cvičení a etud.

II. ročník

Žák:

- předvede kultivovaný tón, zvládnutí hudební fráze a kantilény;
- prokáže přehledovou znalost stupnic dur a moll i akordů v rozsahu nástroje;
- přizpůsobí dynamiku, barvu a kvalitu tónu realizované skladbě;
- aplikuje získané poznatky ve hře různých stylových období;
- propojí teoretické vědomosti s praktickými, použije k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry.

III. ročník

Žák:

- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně;
- s muzikantskou erudicí realizuje melodické ozdoby a artikulaci v rozsahu nástroje;
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je s vlastním hudebním vkladem;
- pohotově čte z not při hře z listu;
- prokáže znalost chromatické tónové řady v celém rozsahu nástroje;
- zapojí se veřejných vystoupení;
- zodpovědně spolupracuje;
- samostatně vyjádří názor na svoji hru i hru svých spoluhráčů.

IV. ročník

Žák:

- uplatní všechny doposud získané znalosti a dovednosti při interpretaci skladeb s využitím celého rozsahu nástroje;
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, dynamiky, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb;
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu;
- přednese vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje;
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 8 Studijní zaměření: Hra na Saxofon

Charakteristika

Saxofon, ač kovový nástroj, patří do rodiny dřevěných dechových jednoplátkových nástrojů, protože tón vzniká rozechvěním jednoho plátku. Saxofon byl vynalezen Adolfem Saxem v Bruselu v roce 1841, ale na veřejnost se dostal až 3. března 1844, kdy poprvé zazněl na veřejném koncertu, kde hrál sextet Saxových nástrojů. Způsob hry je velmi podobný hře na klarinet. V dnešní době známe čtyři druhy saxofonů: sopránový, altový, tenorový a barytonový. Pro svou krásnou barvu má saxofon široké uplatnění nejenom v jazzu a taneční hudbě, ale i v hudbě symfonické a komorní.

Studijní zaměření Hra na saxofon se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na saxofon, Hudební nauka (HN), Kolektivní interpretace (KI), Sborový zpěv (SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Příprava hry na saxofon II. Stupně

Pro zájemce od 14 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, organizujeme jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Učební osnovy přípravného vyučovacího předmětu Hra na nástroj odpovídají 1. ročníku Základního studia I. stupně.

Žák:

- popíše svůj nástroj a pojmenuje jeho části
- čistí svůj nástroj (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje základní herní návyky (přípevnění plátku na hubičku, postoj, postavení rukou)
- užívá správný nátisk (vzdálenost hubičky v ústech, spodní ret, vrchní zuby, zpevnění koutků úst)
- si osvojuje základy správného dýchání
- použije nasazení jazyka na plátek při vzniku tónu
- dodržuje základní rytmické dělení
- hraje nasazovaně a vázaně

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	II. stupeň
	1. přípravný
Příprava hry na saxofon	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj a pojmenuje jeho části
- dbá o hygienu svého nástroje (vytírání nástroje, mazání korků, apod.)
- si fixuje základní herní návyky (přípevnění plátku na hubičku, postoj, postavení rukou)
- užívá správný nátisk (vzdálenost hubičky v ústech, spodní ret, vrchní zuby, zpevnění koutků úst)
- si osvojuje základy správného dýchání
- použije nasazení jazyka na plátek při vzniku tónu
- dodržuje základní rytmické dělení
- hraje nasazovaně a vázaně

2. ročník

Žák:

- prohlubuje návyky získané v prvním ročníku
- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve středním rejstříku
- hraje přefuky do oktávy a využívá práci levého palce
- užívá při hře uvolněné ruce
- uplatní hru nasazovaně a legato

- hraje durové stupnice a kvintakordy ve svém možném rozsahu

3. ročník

Žák:

- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve vyšším rejstříku
- si fixuje povědomí o bráničním dýchání
- se orientuje v notovém zápisu
- poznává základy jazzového frázování
- hraje rovným a vyrovnaným tónem bez větších intonačních výkyvů
- hraje durové stupnice do dvou křížků a do dvou bé včetně tónického kvintakordu s obraty po čtyřech tónech
- hraje jednoduché skladby ve dvojhlase s učitelem nebo jiným žákem
- odstíní základní dynamiku a tempové změny

4. ročník

Žák:

- si fixuje nátiskovou a tónovou jistotu ve svém rozsahu
- rozlišuje tempové označení
- hraje mollové stupnice do dvou křížků a dvou bé včetně tónických kvintakordů
- se orientuje v základní technice hry na saxofon
- využívá pomocné hmaty
- obohacuje svůj hudební život poslechem nahrávek jiných interpretů
- si fixuje správné frázování (swingový rytmus a jeho notový zápis)

5. ročník

Žák:

- využívá dynamické možnosti nástroje
- hraje durové a mollové stupnice do tří křížků a třech bé včetně tónického kvintakordu a fixuje si správné intonační základy
- si fixuje základy bráničního dýchání
- použije hru z listu ve skladbách přiměřené obtížnosti
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- využívá jazzový akcent a staccato včetně nasazení na „d“

6. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do čtyř křížků a čtyř bé včetně tónického kvintakordu a dominantního septakordu
- se spolupodílí na naladění svého nástroje k jinému nástroji
- hraje jednoduché melodické úryvky podle sluchu
- poslouchá nahrávky jiných interpretů

7. ročník

Žák:

- hraje kvalitním tónem a doladí svůj nástroj k jinému nástroji
- transponuje do oktávy úměrně svým schopnostem
- vystihne náladu skladby
- používá jazzové frázování

- používá širší dynamickou škálu a agogiku
- respektuje tempové rozlišení, frázování v celém rozsahu nástroje
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností je samostatně nastuduje

II.stupeň

I.ročník

Žák:

- prohlubuje doposud získané dovednosti a znalosti
- pomocí sluchové sebekontroly zlepšuje kvalitu tónu a intonaci
- hraje instruktivní a přednesové skladby
- hraje chromatickou stupnici a zmenšený septakord

2. ročník

Žák:

- používá artikulační modely ve stupnicích a akordech
- spolupracuje na vytváření způsobu interpretace skladeb
- hraje z paměti a rozvíjí hudební představivost
- hraje durové a mollové stupnice do pěti křížků a do pěti bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu

3. ročník

Žák:

- se orientuje v notovém zápisu

- hraje durové a mollové stupnice do šesti křížků a do šesti bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- naladí sám svůj nástroj
- využívá brániční dýchání
- na základě vlastní sluchové sebekontroly ovlivňuje barvu a kvalitu tónu
- hraje skladby různých stylových období dle svých individuálních schopností je samostatně nastuduje

4. ročník

Žák:

- používá frázování charakteristické pro taneční a jazzovou hudbu
- se seznamuje se základy improvizace
- hraje z listu
- hraje durové a mollové stupnice do sedmi křížků a do sedmi bé včetně tónického kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- inklinuje k vytváření hudebních hodnot v žánru, který mu je blízký a využívá jich k výběru, nastudování a přednesu skladeb

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 8 Studijní zaměření: Hra na trubku

Charakteristika

Trubka je významný žesťový nástroj, který se jako primitivní objevil již ve starověku. V barokní hudbě se používala trubka zvaná clarina. V této době hra na trubku dosahovala vysoké úrovně. Party byly velice obtížné a tak trubači byli velmi vážení, měli výsadní postavení a práva.

Podoba trubky, jak ji známe dnes, se ustálila v průběhu 19. století. V současné době je trubka hojně využívána

v nejrůznějších hudebních tělesech orchestrálních (symfonické orchestry, operní tělesa, dechové orchestry, jazzové orchestry), komorních souborech i jako sólový nástroj. V současné době se využívá také čím dál častěji v symfonické hudbě jak perinetových- pístových trubek, nebo s takzvanou otáčivou mechanikou- rotary, hojně užívanou v německy mluvících zemích. Pro svůj měkčí tón si získala oblibu u dirigentů i publika ve velké části klasického repertoáru. Využití pístových trubek pak obzvláště pro ostřejší barvu zvuku je také velmi pestré. Od klasických děl pro velký orchestr až po jazz a populární scénu. Díky své široké škále zvuku, je trubka nejobsazovanějším nástrojem napříč žánry.

Studijní zaměření Hra na trubku se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na saxofon, Hudební nauka (HN), Kolektivní interpretace (KI), Sborový zpěv (SZ).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Příprava hry na trubku II. stupně

Pro zájemce od 14 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, organizujeme jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Učební osnovy přípravného vyučovacímho předmětu Hra na nástroj odpovídají 1. ročníku Základního studia I. stupně.

Žák:

- popíše zásady správného postoje a držení nástroje;
- správně koordinuje dech, polohu jazyka a postavení rtů k utvoření tónu;
- zahraje dlouhé vydržované tóny;
- dbá na kvalitu tónu;
- má osvojené základní hmaty;
- dokáže interpretovat jednoduchý notový zápis;
- zahraje tóny v rozsahu jedné oktávy g – c2

Učební plán

Předmět	II. stupeň
	1. přípravný
Příprava hry na trubku	1

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na trubku

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše zásady správného postoje a držení nástroje;
- správně koordinuje dech, polohu jazyka a postavení rtů k utvoření tónu;
- zahraje dlouhé vydržované tóny;

- dbá na kvalitu tónu;
- má osvojené základní hmaty;
- interpretuje jednoduchý notový zápis;
- zahraje tóny v rozsahu jedné oktávy g – g1.

2. ročník

Žák:

- využije nátiskové předpoklady a rozšiřuje tónový rozsah dle svých schopností;
- zahraje vydržované tóny s dynamickými odstíny;
- zahraje stupnice dur do 2 # a 2 b, T5 a obraty;
- zahraje skladbu v dynamických odstínech;
- zahraje legato, staccato;
- uvědomuje si kvalitu tónu a má snahu ji stále zlepšovat;
- zahraje jednoduché písně z listu, z paměti, podle sluchu;
- interpretuje jednoduché skladby, je schopný souhry s klavírem.

3. ročník

Žák:

- předvede svůj tónový rozsah i technickou zdatnost;
- zahraje retní vazby v půlových hodnotách;
- zahraje vydržované tóny p - f – p;
- zahraje nátisková cvičení;
- zahraje stupnice dur do 3 # a 3 b, T5 a obraty;
- zahraje synkopy;
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu;
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu;
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit;
- předvede hru ve skupině dvou a více hráčů.

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu;
- zahraje retní vazby ve čtvrt'ových hodnotách;
- rozšiřuje tónový rozsah do 2 oktáv fis – Fis2;

- zahraje stupnice dur do 4 # a 4 b, moll do 2# a 2 b T5 a obraty;
- uplatní zásady správného chování na jevišti;
- předvede technickou zdatnost a použije výrazové a dynamické prostředky;
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby a dokáže rozlišit různé styly;
- zapojí se do komorních sdružení.

5. ročník

Žák:

- předvede retní vazby v osminových notách;
- zahraje stupnice dur a moll do 5 # a 5 b, T5 s obraty;
- předvede hru technicky i výrazově náročnějších skladeb;
- zahraje z listu jednoduché skladby;
- předvede svoji nátiskovou zdatnost;
- předvede interpretaci samostatně nastudované jednoduché skladby;
- je aktivně zapojen do souborové hry.

6. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby v širších intervalových skocích;
- v rychlejším tempu ovládá intervalové skoky v rozsahu nátiskových schopností;
- popíše vlastními slovy náladu a charakter studované skladby;
- zahraje stupnice dur a moll do 6 # a 6 b, T5 s obraty;
- rozpozná různé hudební žánry (klasická dechová hudba, jazz, swing apod.);
- má osvojené základy jazzového frázování;
- předvede upevněné a zdokonalené nátiskové schopnosti, dovede je cílevědomě pěstovat;
- popíše způsob tvorby melodických ozdob;
- dbá neustále na zdokonalování intonační čistoty;
- je aktivně zapojen do souborové hry.

7. ročník

Žák:

- při hře uplatní všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu;
- ovládá rychlou hru retních vazeb;

- zahraje s jistotou stupnice dur i moll do 7 # a 7 b včetně T5 a jeho obrátů;
- užije dynamické i tempové rozlišení frázování v celém rozsahu nástroje;
- dokáže svým hudebním projevem odstínit různé hudební styly;
- zvolí vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností a svůj výběr zdůvodní;
- zahraje chromatickou stupnici v celém rozsahu.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- se samostatně sladí s ostatními nástroji;
- maximalizuje tónový rozsah;
- použije dvojité a trojitě staccato;
- předvede znalost všech dur a moll stupnic, T5, D7;
- aktivně pracuje v hudebních tělesech při ZUŠ.

II. ročník

Žák:

- zahraje kvalitním tónem;
- předvede hru náročnějších etud, zahraje složitější rytmické útvary (triola, kvintola, sextola);
- řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování, nácviku skladeb;
- orientuje se i v obtížnějším notovém zápise;
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje;
- po veřejném vystoupení uplatní sebereflexi.

III. ročník

Žák:

- zvládá hru v rozsahu fis – C3;
- samostatně analyzuje zadanou skladbu;
- samostatně řeší problematiku výrazu při nácviku a interpretace skladeb;
- sám navrhne podněty pro výběr repertoáru, analyzuje je a hodnotí;
- osvojuje si transpozice.

IV. ročník

Žák:

- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, frázování apod.);
- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu;
- ovládá transpozice z B do C, ostatní transpozice;
- umí pojmenovat zásady odpovědného přístupu při studiu nových skladeb;
- z doporučených zdrojů si samostatně vyhledá vhodnou skladbu a nastuduje ji.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty											
• kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
• sborový zpěv											
Volitelné předměty											
• sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 9 Studijní zaměření: Hra na kytaru/s přihlédnutím k populární hudbě

Charakteristika

Toto studium navazuje na všeobecné základy hry na kytaru, výuka prvních tří ročníků je velmi podobná výuce klasické kytary. Základem pozdější výuky jsou akordy, stupnice a základní doprovody. Absolvent studia nalezne uplatnění ve hře sólové, tak i ve skupinách a orchestrech různých hudebních žánrů. Výuka se zabývá hlubším studiem harmonie ve spojitosti s tvorbou a použitím akordů, zápisem nejen v notaci ale i v tabulaturách, akordových značkách a počítačových simulacích. Velký důraz je kladen na improvizaci od prostého akordického doprovodu, až po vytváření vlastních sol, vycházejících ze znalostí harmonie. Pracuje kromě obvyklých stupnic i s pentatonikami a harmonickými stupnicemi. Využívá techniku hry rukou i plektrem. Doporučená kombinace ve studiu je s výukou zpěvu, případně zvukové tvorby. Hráč získá základ pro budoucí práci v souborech i práci v nahrávacím studiu. Tento předmět je vhodnou přípravou pro další studium různých nástrojů populární hudby (elektrická kytara, basová kytara, el. klávesové nástroje aj.).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Přípravná hra na kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- se seznámí se základními částmi nástroje
- se seznámí s optimálním sezením a postavením obou rukou při hře
- pojmenuje struny na kytarě a pozná jejich zápis v notaci
- zahraje palcem pravé ruky jednoduchá cvičení na basových strunách
- zahraje na prázdných melodických strunách střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky
- zahraje jednoduchá cvičení a říkadla na prázdných strunách nápodobou učitele podle sluchu

2. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje, rovněž sedí s nástrojem, hraje s volnou rukou a zápěstím, hraje dopadem a bez dopadu se střídáním prstů;

- hraje podle houslového klíče v rozsahu g1-g2, rozumí základnímu rytmu, zahraje noty a pomlky (celá, půlová a čtvrt'ová) v sudém a lichém taktu;
- identifikuje chybu v melodii, rytmu a harmonii, předvede vlastností tónu (výška, síla atd.);
- zahraje známá říkadla, popěvky, lidové písně, melodie, případně vlastní texty a popěvky;
- vyhledá podle sluchu melodii lidové písně v rozsahu kvinty.

II. stupeň*I. ročník*

Žák:

- předvede správné držení nástroje, postavení obou rukou, orientuje se na hmatníku,
- zazpívá píseň s jednoduchým doprovodem s pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D),
- prokáže znalost akordických značek a čte v jednoduché notaci,
- zahraje jednoduché akordické rozklady.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Příprava hry na kytaru	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

*ZÁKLADNÍ STUDIUM***Vyučovací předmět: Hra na kytaru*****I. stupeň****I. ročník*

Žák:

- předvede správné držení nástroje, postavení obou rukou,
- zahraje jednohlas na všech strunách v I. poloze,
- předvede základní synchronizaci prstů P a L ruky a přechod prstů pravé ruky ze struny na strunu,
- zahraje jednoduché akordy, zná notaci a základní akordické značky,
- zahraje stupnice v rozsahu 1 oktávy s využitím prázdných strun (C, G, D).

2. ročník

Žák:

- si zná a používá jednoduché výrazové prostředky (tenuto, staccato), základní dynamiku (p – mf – f) a
- rozlišuje základních tempa,
- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy (dur: C, G, D, A, E; moll: a, e, d) + výběr jednoduchých kadencí, jednoduchý rytmický doprovod,
- zahraje pravou rukou (p-i-m-a, p-i-m-a-m-i atd.) a používá střídavý úhoz na jedné struně v různých kombinacích,
- orientuje se v akordických značkách i v jednoduché notaci.

3. ročník

Žák:

- rozliší a použije základní dynamiku,
- orientuje se na strunách e, h, g ve II. a III. poloze, osvojí si výměnu poloh,
- zahraje typové stupnice v rozsahu 2 oktáv dur i moll + kadence,
- technická cvičení pro pravou a levou ruku, v složitějších rytmických a dynamických variantách,
- vzestupné legato z prázdné struny,
- zazpívá píseň s jednoduchým doprovodem s pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D),
- zahraje z paměti.

4. ročník

Žák:

- zahraje v rozsahu I. – VII. polohy,
- porozumí systému akordických značek dalších typů akordů (moll 7, 6, maj7, dim),
- dokáže je číst i zapsat,
- zahraje stupnice dur, moll aiolské, harmonické a melodické,
- hraje jednoduché akordické rozklady.

5. ročník

Žák:

- zahraje s trsátkem, dokáže koordinovat LR, PR,
- zahraje pentatonické stupnice dur a moll, hraje až do XII. polohy,
- zahraje legato, zahraje malé barré,

- zná a dokáže použít jednoduché melodické ozdoby,
- čte tabulatury, dokáže je použít v praxi.

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll přes 2 a 3 oktávy,
- zná a hraje pentatonickou a bluesovou stupnici,
- zahraje z listu (akordy a jednoduché melodie),
- orientuje se v tabulaturách, akord. značkách i v notaci,
- improvizuje v tóninách dur i moll do 4 křížků,
- samostatně si naladí nástroj.

7. ročník

Žák:

- předvede základní nástrojovou techniku a vytvoří kvalitní tón rukama i trsátkem,
- zahraje všechny základní typy akordů včetně velkého barré,
- aplikuje znalosti akordů při doprovodné hře (hraní v polohách),
- vytvoří vlastní akordický doprovod k jednoduchým melodiím,
- identifikuje akordy v běžných harmonických postupech podle sluchu.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zahraje trsátkem i prsty (dokáže zvolit vhodný doprovod),
- předvede využití speciálních PC programů pro kytaru (Guitar pro apod.),
- s pomocí učitele zaranžuje skladbu.

II. ročník

Žák:

- uplatní kombinaci hry s trsátkem a prsty,
- zaranžuje a do not zapíše skladbu,
- vysvětlí možnosti použití internetu a zásady vkládání vlastních prací.
- samostatně nastuduje skladbu dle vlastního zaměření, při výběru posoudí technickou obtížnost a zvolí způsob nácvičku
- ovládá hru z listu

III. ročník

Žák:

- interpretuje skladby světových kytaristů,
- předvede možnosti elektrické kytary,
- zná a dokáže použít techniku „slide“,
- samostatně zapíše sólový part,
- ovládá hru z listu

IV. ročník

Žák:

- předvede základní styly hry na elektrickou kytaru, různé techniky hry trsátkem i prsty a jejich kombinace,
- vytvoří vlastní doprovody a kadence akordů, improvizuje v libovolných tóninách,
- analyzuje nahrávky a samostatně zapisuje akordy a sóla,
- komponuje vlastní skladby a aranžmá.
- Používá média k vyhledávání skladeb k porovnání vlastní interpretace hudby různých žánrů

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 10 Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Charakteristika

Bicí nástroje jsou skupinou nejrozmanitějších a nejstarších nástrojů na světě. K tvorbě tónu dochází nejčastěji úderem rukou nebo paličkou, třesením, škrábáním. Bicí nástroje mají charakter doprovodného a někdy i sólového nástroje. Tvoří neodmyslitelnou část hudební tvorby lidové, klasické i moderní.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Studium je určeno pro žáky od 6 let, délka studia je jeden rok.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se s pomocí učitele v jednoduchém notovém zápisu;
- dokáže improvizovat rytmické fráze;
- zná a pojmenuje části nástroje;
- zahraje jednoduchá rytmická cvičení na malý buben;
- zná a předvede základní hráčské návyky (správné sezení u malého bubínku);
- zvládne základy hry na malý buben (rukoklady, základy držení paliček, základní paličkové údery).

2. ročník

Žák:

- s pomocí učitele postaví a naladí bicí soupravu;
- kreativně rozvíjí jednoduché rytmické útvary;
- zná a užívá zásady efektivního cvičení;
- umí využívat základní funkce metronomu;

- vytváří jednoduché doprovody populárních písní;
- orientuje se v notovém zápisu.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná základní hudební terminologii (notace, hodnoty not, pomlky, dynamická znaménka);
- dokáže se orientovat v rozdělení skupin bicích nástrojů, charakteristice hry a notaci;
- dodržuje základy držení paliček a paličkové techniky;
- dbá na správné držení těla při hře na malý buben.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Hra na bicí nástroje	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná základy hry na malý buben a dokáže je použít (rukoklady, držení paliček, technika úderu, držení těla);
- zahraje s pomocí metronomu rytmicky a ve správném tempu jednoduché cvičení (kombinace čtvrtových a osminových not);
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu;
- zahraje dle základních dynamických znamének (p, f, mf).

2. ročník

Žák:

- zahraje na bicí soupravu jednoduché doprovodné rytmy;
- provede základní stavbu jednoduchého breaku (takt 4/4);
- vytvoří improvizaci jednoduchého breaku;
- dokáže vnímat náladu skladby a tuto náladu dokáže vyjádří elementárními výrazovými prostředky.

3. ročník

Žák:

- prokáže orientaci v notovém zápisu na bicí nástroje (čtení rytmických a dynamických hodnot);
- ve hře na malý buben předvede víření a rudimentální prvky;
- hraje s metronomem;
- předvede techniku hry na perkusní nástroje (bonga, conga – melodické bicí nástroje).

4. ročník

Žák:

- zahraje složitější doprovody v kombinaci s breaky (takt 4/4, 3/4, 2/4, 6/8);
- samostatně doprovodí písně nebo skladby různého charakteru (beat, polka, valčík);
- předvede různé techniky hry – paradiddle, rim, rim shot,(long-short), rimclik;
- rozliší nepravidelné rytmické útvary na malý buben (triola, kvintola).

5. ročník

Žák:

- zná základy hry s hudebním podkladem (play along) a prakticky je předvede včetně improvizace breaku a groovu;
- naladí bicí soupravu (malý buben, velký buben, tom tom);
- dokáže diferencovat dynamické rozdíly mezi melodickou linkou a doprovodem nastudované skladby.

6. ročník

Žák:

- s jistotou zvládá koordinaci rukou a nohou při hře groovu a breaku;
- umí samostatně pracovat s hudebním podkladem (play along);

- umí improvizovat na zadaný groove (bicí souprava, perkuse);
- doprovodí band a koordinuje hru s ostatními spoluhráči;
- zahraje z listu na celou bicí soupravu.

7. ročník

Žák:

- samostatně analyzuje poslouchané hudební podklady (play along) a zapíše do not part groove včetně breaku;
- předvede hru rytmických doprovodů v základním tvaru i v jednoduchých variacích;
- zná a dokáže analyzovat vývoj a současnost bicích nástrojů;
- ovládá hru na rytmické a perkusní nástroje a dokáže ji použít při hře doprovodu (cha-cha, samba, rumba);
- vybere vhodný repertoár a připraví se na absolventské vystoupení a samostatně nastuduje.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zná a dokáže uplatnit správnou techniku hry na rytmické a perkusní nástroje (paličková technika, pedálová technika);
- posoudí kvalitu nastudované skladby a umí vést dialog s učitelem;
- propojuje základní a kombinované rytmické struktury na malý buben, hraje akcenty v různých dynamických odstínech;
- dokáže samostatně interpretovat skladby různých hudebních žánrů (rock, pop, country).

II. ročník

Žák:

- zná a při hře dokáže použít různé druhy techniky hry- (flam, pedálová technika, stavba breaku, rim, fill in);
- dokáže samostatně nastudovat partituru bicích nástrojů;
- umí posoudit kvalitu své hry a jiných spoluhráčů, dokáže dle svých dovedností je upozornit na případné nedostatky;
- zapojí se do souborové a orchestrální hry.

III. ročník

Žák:

- doprovodí hudební seskupení různých žánrů;
- umí si správně zvolit vhodnou techniku hry pro provedení zadané skladby (Play along, práce s rytmem, metrem, feelingem, formou skladby);
- popíše charakteristické rysy různých hudebních žánrů a předvede způsob jejich doprovodu;
- zná historický vývoj a současnost bicích nástrojů.

IV. ročník

Žák:

- zahraje z listu i náročnější skladbu na bicí soupravu, perkuse;
- s ohledem na vyhodnocení svých hráčských kvalit navrhne možnosti dalšího uplatnění po ukončení studia;
- obhájí svoji volbu řešení problematiky provedení notového partu, umí vést konstruktivní dialog s vyučujícím;
- s jistotou zahraje skladbu s hudební nahrávkou;
- vytvoří a interpretuje svoji vlastní skladbu a uvede její název;
- vytvoří a zapíše groovy a breaky do partu bicích nástrojů;
- zvolí vhodný repertoár na své absolventské vystoupení a samostatně ho nastuduje.

Učební plán

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Kolektivní interpretace: Vzdělávací obsah předmětu Kolektivní interpretace je uveden ve studijním zaměření Kolektivní interpretace v kapitole 5. 1. 14. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

5. 1. 11 Studijní zaměření: Sólový zpěv

Charakteristika

V přípravném ročníku žáci získávají základní pěvecké návyky a prohlubují si nadšení pro zpěv. Žáci od prvního ročníku jsou seznamováni se základy pěvecké výchovy, spočívající v rozvíjení hlasové, mluvní a pěvecké kultury. Učí se základním pěveckým návykům jako je správné držení těla, pěvecké dýchání a uvolnění dolní čelisti (úst) apod. Výsledkem tohoto studia je přirozený a kultivovaný přednes skladeb, vybíraných s ohledem na vyspělost žáka. Jedná se o převážně o lidové písně a umělé písně. Od 4. ročníku se žáci učí používat při zpěvu mikrofon a své pěvecké dovednosti rozvíjejí také v pěveckém sboru.

Studijní zaměření Sólový zpěv se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Sólový zpěv, Hudební nauka, Komorní zpěv a Sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovaný předmět: Zpěv – přípravné studium

Studium je určeno pro žáky od 6 let, délka studia je jeden rok.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- uplatní základy pěveckého postoje a pěveckého dýchání;
- použije jednoduchá hlasová a dechová cvičení vybraná pedagogem s přihlédnutím k věku a rozsahu hlasu jednotlivce;
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň s přihlédnutím k individuálnímu rozsahu jednotlivce.

2. ročník

Žák:

- předvede jednoduchá a hlasová cvičení v rozsahu maximálně kvinty;
- využije hlas ve své přirozené poloze;
- rytmizuje říkadla a písně v různých artikulacích;
- zazpívá podle sluchu;
- předvede nápodobu;
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- předvede správné a přirozené držení těla, dbá na správný pěvecký postoj;
- použije přirozené klidné a hluboké brániční dýchání při dodržení tří fází pěveckého dýchání: nádech nosem, zadržetí, výdech ústy;
- předvede správné uvolnění brady s funkčním ovládním úst jako předpokladu správné artikulací techniky;
- zazpívá s uvolněnými mimickými svaly (brada, ústa, jazyk);
- intonuje v přirozené hlasové poloze;

- zazpívá s doprovodem nástroje jednoduchou píseň.

Učební plán

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Zpěv – přípravné studium	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

I. stupeň

1. ročník

Žák

- předvede správné a přirozené držení těla během zpěvu;
- zazpívá s uvolněnými mimickými svaly (brada, ústa, jazyk);
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň ve střední hlasové poloze (bez či s jednoduchým instrumentálním doprovodem);
- při pěveckém projevu si zachová přirozené dětský zpěv.

2. ročník

Žák:

- předvede správný pěvecký postoj a přirozené držení těla;
- předvede klidné, hluboké, přirozené brániční dýchání (pomalý, klidný nádech a plynulý, dlouhý výdech);
- předvede legatový zpěv v sekundových krocích;
- správně intonačně a rytmicky zpívá jednoduchou lidovou nebo dětskou píseň v rozsahu sedmi tónů až oktávy ve střední hlasové poloze bez či s jednoduchým instrumentálním doprovodem;
- s pomocí učitele čte v notovém zápisu.

3. ročník

Žák:

- prokáže znalost základních návyků a dovedností (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základních technických prvků (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace);
- předvede použití hlasu v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly;
- rozliší základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu;
- zazpívá s doprovodem kopírujícím melodii;
- zazpívá z paměti lidové a umělé písně s doprovodem.

4. ročník

Žák:

- předvede pěvecký dech, měkký hlasový začátek, správnou artikulaci, hlavovou rezonanci;
- prokáže rytmickou, melodickou a harmonickou představivost;
- prokáže elementární orientaci v odlišné interpretaci skladeb;
- zazpívá v jednoduchých vícehlasých skladbách, kánonech;
- vyjmenuje základní zásady hlasové hygieny;
- zazpívá lidové a umělé písně s dynamikou a agogikou;
- po veřejném vystoupení pod vedením pedagoga sebekriticky zhodnotí svůj výkon.

5. ročník

Žák:

- při zpěvu zaujme správný pěvecký postoj;
- samostatně se rozezpívá;
- zazpívá rozložený tónický durový kvintakord do oktávy;
- zazpívá píseň s doprovodem v náročnější úpravě;
- popíše náladu a charakter písně - je schopen použít základní dynamickou a agogickou škálu (f, mf, p, crescendo, decrescendo, zvolnit, zrychlit) v melodii;
- zazpívá a'cappella - samostatně nastuduje jednodušší píseň.

6. ročník

Žák:

- zpívat staccato a legato s dechovou oporou;

- zazpívá plynulou kantilénou s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází;
- vystihne a popíše náladu a charakter písní - dokáže samostatně pracovat na skladbách;
- umí spolupracovat s korepeticí.

7. ročník

Žák:

- dodrží základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury;
- při zpěvu použije rozšířený hlasový rozsah, má vyrovnané hlasové rejstříky, propojí hlavový a hrudní rejstřík;
- kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu uplatní v nastudovaných skladbách;
- volí samostatně adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu;
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení;
- popíše zásady hlasové hygieny.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- použije žeborně brániční dýchání s dechovou oporou;
- užije technické a výrazové prvky v náročnějších variantách;
- zazpívá cvičení legato s dlouhými tóny, zpěv staccato, zpěv jednoduchých melodických ozdob – příraz;
- zazpívá cvičení ve stupnicových figurách;
- samostatně vyhledá repertoár přiměřený hlasovým schopnostem, je schopen vlastního kritického hodnocení;
- zazpívá píseň v cizím jazyce.

II. ročník

Žák:

- použije plynulou kantilénu, vytváří plynulé fráze na základě správného dýchání;
- zazpívá cvičení staccato na jednom, dvou a více tónech vzestupně či sestupně jako přípravu na nátryl a trylek;

- pojmenuje a popíše základní znaky slohových období;
- samostatně si vybere vhodnou skladbu, předvede schopnost porozumění textu a charakteru skladby.

III. ročník

Žák:

- předvede zvládnutí pěveckých návyků, správnou dechovou techniku;
- předvede vyrovnanost hlasu v celém hlasovém rozsahu;
- prokáže schopnost plynulé kantilény a správného vedení a dodržování frází;
- adekvátně a kultivovaně interpretuje skladby různých stylů a žánrů;
- zazpívá ve vícehlasých skladbách, reaguje na ostatní hlasy;
- samostatně pracuje při korepetici, volí výrazové prostředky;
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období, k interpretaci samostatně zvolí vhodnou skladbu.

IV. ročník

Žák:

- předvede správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje;
- použije vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu;
- předvede zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu;
- kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých slohových období, samostatně použije dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby;
- kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu, zdůvodní svůj názor;
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, popíše důvody své profilace;
- samostatně vyhledá skladbu pro absolventské vystoupení, uvede své zdroje a svou volbu zdůvodní s ohledem na vlastní interpretační schopnosti, profilaci apod.;
- zpívá svůj nastudovaný repertoár na koncertě či soutěži, pracuje s trémou.

Učební plán 1.a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty • kolektivní interpretace • sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty • sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2

Vyučovací předmět Hudební nauka: Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je uveden ve studijním zaměření Hudební nauka v kapitole 5. 1. 15. Vyučovací předmět Komorní zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Komorní zpěv je uveden ve studijním zaměření Komorní zpěv v kapitole 5. 1. 13. Vyučovací předmět Sborový zpěv: Vzdělávací obsah předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5. 1. 12.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

V případě, že žák navštěvuje předmět Sborový zpěv a jako povinně volitelný předmět Sborový zpěv, je počet vyučovacích hodin navýšen dle učebního plánu stud. zaměření Sborový zpěv.

Žák si na doporučení učitele volí jeden z povinně volitelných předmětů.

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

1. ročník

Žák

- předvede správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje;
- získané pěvecké návyky používá v souladu s hlasovou hygienou;
- čte svůj part z notového zápisu;
- rozezná různá slohová období, popíše znaky;

2. ročník

- samostatně spolupracuje s korepeticem;
- na základě porozumění textu a charakteru skladby využije adekvátně dynamiku a jiné výrazové prostředky;

- interpretuje na požadované úrovni přednesové skladby na veřejných vystoupeních;
- využívá vlastní hudební představivost;

3. ročník

- je schopen kritického hodnocení poslouchaných vokálních skladeb;
- reaguje na ostatní hlasy při vícehlasém zpěvu a uplatňuje smysl pro harmonii;
- má přehled o pěvecké literatuře, uvede příklady, obhájí svůj výběr;
- do interpretace skladeb vnáší vlastní představivost, popíše důvody své volby, spolupracuje s korepeticí;

4. ročník

- při interpretaci plně využije základní pěvecké návyky, popíše význam jejich funkce
- zazpívá z listu;
- na základě svých zkušeností volí při interpretaci písni výrazové prostředky
- zazpívá jemu blízkou žánrovou oblast a kultivovaně vystoupit na veřejnosti,

5. 1. 12 Studijní zaměření: Sborový zpěv

Charakteristika

Vyučovací předmět sborového zpěvu je veden formou kolektivní výuky. Během přípravného studia se předškolní děti a žáci prvních tříd naučí, jak správně pracovat s dechem a bránicí, jak přirozeně pracovat s hlasivkami tak, aby je nepřepínali příliš hlasitým zpěvem, a také se naučí správného postoje a sezení při zpěvu. Dále se žáci naučí ovládat rytmická cvičení a čistě intonovat v jednohlase na úrovni jejich věku a dispozic. Připravený je pro žáky soubor těch nejjednodušších dětských a lidových písní, které se děti naučí, a během kterých se naučí vnímat nejen svůj hlas, ale i zároveň souzvuk celého souboru.

Studijní zaměření Sborový zpěv se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Sborový zpěv (SZ), Hudební nauka (HN). Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá buď jako volitelný předmět k nástrojové výuce, nebo jako samostatné individuální studium

Učební osnovy vyučovacích předmětů*PŘÍPRAVNÉ STUDIUM***Vyučovací předmět: Přípravný sborový zpěv*****I. stupeň****1. ročník**Žák:*

- zazpívá na základě slyšeného intonačně a rytmicky čistě v jednohlase;
- vlastními slovy popíše náladu zpívané písně;
- používá svůj hlas přirozeně, nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem.

*2. ročník**Žák*

- vytleská rytmus písně, nebo říkadla, které zpívá;
- měkce nasadí tóny a čistě intonuje v jednohlasých písních;
- uplatní zásady hlasové hygieny, nepřepíná hlasivky.

II. stupeň*1. ročník**Žák:*

- zaujme správný pěvecký postoj;
- využije dechové techniky k tvorbě tónu;
- použije hlas v celém svém rozsahu;
- zná zásady hlasové hygieny;
- zazpívá jednoduchou píseň s doprovodem.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň		II. stupeň
	1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný
Přípravný sborový zpěv	0,5 – 1	0,5 – 1	1
Přípravná hudební výchova	1	1	0

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 4. 1. 1.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- chápe a dodržuje správné a přirozené držení těla, dokáže zaujmout správný pěvecký postoj a sezení při zpěvu;
- při zpěvu použije přirozené klidné dýchání: nádech nosem, zadržetí, výdech ústy;
- správně artikuluje, má uvolněné mimické svaly;
- předvede zpěv ve střední hlasové poloze;
- při zpěvu dokáže rozlišit základní dynamická znaménka (p, mf, f), popíše jejich význam;
- reprodukuje jednoduché rytmické a melodické celky;
- chápe a dokáže reagovat na základní dirigentská gesta sbormistra (nádech, nástup a zakončení skladby);
- za pomoci písňe napodobí gesty hru na některé hudební nástroje.

2. ročník

Žák:

- při zpěvu uplatní přirozené držení těla a přirozený pěvecký projev;
- chápe a umí při zpěvu uplatnit techniku měkkého nasazení tónu;
- při zpěvu správně artikuluje a zvládne zpěv v základní dynamice, vysvětlí pojmy crescendo a decrescendo, umí je předvést s pomocí gesta;
- předvede jednodušší hlasová a rytmická cvičení;
- zvládne intonaci jednoduchých melodických úseků;
- zazpívá jednoduchou lidovou nebo umělou píseň, vysvětlí rozdíl mezi nimi;
- předvede zpěv jednoduššího kánonu;
- reaguje na dirigentská gesta sbormistra (nástupy, tempo, dynamika).

3. ročník

Žák:

- předvede základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (nasazení tónů, hlavový tón, čistá intonace, správná artikulace);
- použije svůj hlas v celém svém rozsahu (zachovává jeho přirozenost, nepřepíná své síly, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze);
- rozliší základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu;
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu;
- adekvátně reaguje na dirigentská gesta.

4. ročník

Žák:

- zazpívá v hlasovém rozsahu (a – e₂) a předvede zpěv delší fráze;
- chápe techniku střídavého dechu a dokáže ji při zpěvu aplikovat;
- správně artikuluje v rychlejším tempu skladby;
- při zpěvu jednoduššího dvojhlasu udrží linii svého hlasu;
- určí základní hudební pojmy v notovém zápisu (takt, noty, předznamenání, tempové označení);
- vysvětlí hudební pojmy *accelerando*, *ritardando* a předvede je;
- předvede orientaci ve sborové partituře, vysvětlí použité výrazové prostředky;
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta sbormistra.

5. ročník

Žák:

- zdůvodní důležitost rozezpívání a předvede odpovídající dechová a hlasová cvičení;
- umí klidné a hluboké brániční dýchání i rychlé přidechnutí ústy;
- udrží linii svého hlasu ve vícehlasu;
- předvede zpěv náhlých dynamických změn ve skladbě;
- dokáže zazpívat v hlasovém rozsahu (g - g₂);
- vysvětlí použití *legata* jako základu pěveckého projevu;
- určí ve sborové partituře svůj hlas, dokáže jej plynule číst;
- zná a chápe dirigentská gesta sbormistra.

6. ročník

Žák:

- přirozeně užije měkkého nasazení tónů;
- předvede použití hlubokého bráničního dýchání na hlasovém cvičení (s ohledem na mutační období);
- zazpívá dlouhé fráze;
- vyjádří svým hlasem dynamické kontrasty;
- dokáže zpívat ff bez forsírování - předvede zpěv bez doprovodu;
- s jistotou udrží svůj hlas ve vícehlasém zpěvu, rozliší hlavní a vedlejší hlas;
- zná zásady kultury vystupování na jevišti a dokáže je dodržovat.

7. ročník

Žák:

- předvede a umí základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury;
- rozliší a popíše kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu;
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem;
- orientuje se ve struktuře sborové partitury, popíše použité výrazové a dynamické prostředky;
- zná vhodnou interpretaci skladeb nejrůznějších období, rozpozná ji ve vybraných hudebních ukázkách a uplatní ji ve svém hudebním projevu;
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta;
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladeb, popíše stavbu sboru.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zazpívá s vyrovnanými hlasovými rejstříky (s ohledem na postmutační období);
- umí správně tvořit hlavový tón a znělé brumendo;
- vyjádří hlasem výrazové pojetí skladby;
- zazpívá s jistotou přirozenou barvou hlasu - zazpívá skladbu v cizím jazyce;
- při zpěvu udrží kontakt s dirigentem;

- vystupuje sebevědomě a s jistotou, dokáže pomoci mladším členům sboru.

II. ročník

Žák:

- správně pracuje s dechem, vysvětlí jeho funkci;
- při zpěvu dovede uplatnit správné hlasové a pěvecké návyky;
- má vyrovnané vokály, předvede přesvědčivý hudební výraz;
- předvede stylovou interpretaci alespoň dvou různých hudební žánrů (např. úprava lidové písně a skladba napsaná pro sbor);
- je schopen pomoci s nastudováním partu mladšímu či pěvecky slabšímu zpěvákovi.

III. ročník

Žák:

- zazpívá náročnější hlasová cvičení v tempu a větším rozsahu;
- dokáže se vcítit do obsahu zpívané skladby, samostatně pracuje na výrazu skladeb;
- zazpívá v hlasovém rozsahu g - g² (výjimečně f - a²);
- při zpěvu použije legato – staccato – glissando;
- zhodnotí svůj pěvecký projev, umí přijmout kritiku a vést konstruktivní dialog.

IV. ročník

Žák:

- využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu;
- uplatní návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace);
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách; s instrumentálním doprovodem;
- zazpívá z listu jednodušší skladby;
- aktivně a zodpovědně spolupracuje s ostatními.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova je uveden ve studijním zaměření Přípravná hudební výchova 5. 1. 1.

5. 1. 13 Vyučovací předmět: Komorní zpěv

Učební osnovy vyučovacích předmětů*ZÁKLADNÍ STUDIUM***Vyučovací předmět: Komorní zpěv*****I. stupeň****4. ročník**Žák:*

- využívá pěvecký dech, správně artikuluje;
- vnímá jiný hlas, začleňuje se do komorního zpěvu;
- zazpívá čistě v unisonu.

*5. ročník**Žák:*

- zazpívá v jednoduchých vícehlasých skladbách;
- udrží hlas v jednoduchém dvojhlasu, naslouchá sobě i celku;
- rozliší hudební výraz dané skladby, použije výrazové prostředky;
- používá hudební paměť.

*6. ročník**Žák:*

- zazpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise;
- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, správnou artikulaci;
- přizpůsobí svůj zpěv požadované dynamice skladby, celku;

- orientuje se v notovém zápise jednoduchých vícehlasých skladeb.

7. ročník

Žák:

- čistě intonuje svůj part ve vícehlase;
- zazpívá v jednoduchých vícehlasých skladbách z paměti;
- dodržuje pravidla společné práce;
- veřejně vystoupí, zhodnotí výkon celku.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- v komorním zpěvu prakticky uplatňuje získané dovednosti;
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i v skladbách s instrumentálním doprovodem;
- při společném zpěvu zdokonaluje své dovednosti ve prospěch celku.

II. ročník

Žák:

- orientuje se ve vícehlasých skladbách, v jejich hudebním zápise i textu;
- uplatňuje se ve vícehlasém komorním seskupení;
- dokáže zdůvodnit význam pravidel společné práce;
- vyjádří vhodným způsobem svůj názor při hodnocení výkonu druhých, umí posoudit kvalitu výkonu.

III. ročník

Žák:

- samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení;
- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu;
- dobře se orientuje v hudebním zápise i textu.

IV. ročník

Žák:

- kultivovaně interpretuje skladby různých slohových období, zdůvodní význam kultivovaného projevu;
- kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu;
- umí posoudit kvalitu nastudovaného díla, samostatně vyjádří svůj názor na kvalitu společné práce;
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, zdůvodní směřování své profilace.

5. 1. 14 Vyučovací předmět: Kolektivní interpretace

Charakteristika

Cílem Kolektivní interpretace je dát žákům příležitost k osobnostnímu i uměleckému růstu při spolupráci se spolužáky i učiteli. Podle vlastního zájmu a doporučení třídního učitele si žáci vybírají z možností výuky ve formě hry v komorním souboru, kytarovém souboru nebo pěveckém sboru.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Kolektivní interpretace

I. stupeň

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu skladby;
- je schopen interpretovat svůj part ve skupině hráčů;
- popíše zásady správného vystupování při vystoupení;
- ovládá ladění svého nástroje;
- spolupracuje s učitelem hry na nástroj na přípravě;
- svědomitě nastuduje svůj part, popíše postup domácí přípravy.

5. ročník

Žák:

- reaguje na gesta vedoucího a zároveň sleduje svůj part;
- udrží tempo a základní dynamiku v rámci celku;
- aktivně spolupracuje se spoluhráči, naslouchá jim, doladuje se.

6. ročník

Žák:

- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň, je vzorem pro mladší spoluhráče;
- s jistotou zahraje svůj part;
- sleduje pokyny dirigenta nebo vedoucího hráče, udrží nastavené tempo hry;
- připraví cvičební místnost pro zkoušku, rozestaví židle a stojánky.

7. ročník

Žák:

- dodržuje čistotu intonace, domluvené frázování, nádechy, smyky, nástupy a dynamiku;
- zodpovědně přistupuje k týmové práci - pečlivá domácí příprava, včasná docházka na zkoušky a na vystoupení.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- naladí si samostatně nástroj podle daného tónu, naladí nástroj mladším spoluhráčům;
- během hry si v případě potřeby samostatně doladí;
- reaguje na gesta dirigenta – vedoucího hráče.

II. ročník

Žák:

- si samostatně určí vhodné smyky – nádechy – prstoklady;
- zahraje jednoduché party z listu;
- samostatně nastuduje svůj part včetně rytmu, tempa, dynamiky a frázování;
- aktivně se podílí na výběru skladeb, zdůvodní svůj výběr.

III. ročník

Žák:

- pomůže při organizaci a realizaci veřejného vystoupení;
- dokáže mladším spoluhráčům poradit vhodný způsob nácvičku partu;
- spolupodílí se na výběru repertoáru, zdůvodní svoji volbu.

IV. ročník

Žák:

- uvede příklady uplatnění svých nabytých zkušeností a dovedností, navrhuje způsob jejich využití při koncertních vystoupeních;

- svým taktním přístupem, radami a gesty dokáže udržet souhru souboru;
- umí okamžitě reagovat na nečekané situace při společném vystoupení;
- samostatně zorganizuje a vede zkoušku souboru.

Poznámka:

Postupové zkoušky neprobíhají - klasifikace na vysvědčení je na základě pravidelné přítomnosti na zkouškách a na vystoupeních, průběžné klasifikace, odpovídající domácí přípravy.

5. 1. 15 Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika

Hudební nauka je vyučovací předmět, který je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Propojuje základy notace, rytmu, intonace, dějin hudby, hudebních forem, harmonie a nauky o hudebních nástrojích s praktickými dovednostmi. Výuka HN probíhá 5 let pro žáky od 1. ročníku I. stupně ve skupinách s maximálně 20 žáky. Cílem je získávat teoretické poznatky nutné pro hru na hudební nástroj a zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hudební nauka

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- chápe význam slov (zvuk, tón, nota)
- píše a čte noty v G klíči
- zná délky základních not a pomlk (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- rozlišuje základní takty (2/4, 3/4, 4/4)
- zná základní dynamická znaménka (p, mf, f)
- chápe základní tempová označení
- pozná běžné hudební nástroje
- vyjmenuje # a bé jako předznamenání
- dle svých možností zazpívá a vytleská jednoduchý notový zápis

2. ročník

Žák:

- vyjmenuje a zapíše #, bé jako předznamenání

- chápe rozdíl mezi durovým a mollovým tónorodem 12
- píše stupnice dur, vyznačuje půltóny a tvoří základní trojzvuk (akord)
- pojmenuje hlavní stupně ve stupnici (T, S, D)
- zná základní tempová a dynamická označení
- vyjmenuje a rozdělí hlasy (mužské, ženské)
- rozdělí hudební nástroje do základních skupin (dechové, strunné, bicí, klávesové)

3. ročník

Žák:

- se orientuje v notové osnově (houslový, basový klíč, rytmus, takty)
- chápe rytmické pojmy (triola, synkopa) a takty (3/8, 6/8)
- chápe stavbu durových stupnic
- rozlišuje druhy mollových stupnic
- má povědomí o stavbě kvintakordů a jejich obrátů
- zná základní stupně ve stupnici (T, S, D) a tvoří od nich kvintakordy
- vyjmenuje základní intervaly a písemně je určí
- zná základní dynamická, tempová a přednesová označení
- pozná a rozdělí nástroje do skupin (žesťové, dřevěné, smyčcové, drnkací)

4. ročník

Žák:

- se orientuje v předznamenání, stavbě durových a mollových stupnic
- sestaví kvintakordy a obraty (dur, moll)
- písemně analyzuje základní intervaly
- chápe enharmonickou záměnu
- umí dle svých schopností vytvořit jednoduchou melodii či rytmický útvar
- používá hudební pojmy, tempová a přednesová označení
- se seznamuje s melodickými ozdobami
- poznává obsazení symfonického orchestru

5. ročník

Žák:

- dle svých možností čte v grafickém záznamu hudebního díla, zná hudební pojmy a základní italské názvosloví
- se orientuje ve stavbě stupnic (dur, moll, chromatická)
- tvoří kvintakordy s obraty a D7

- umí dle svých možností písemně či sluchově analyzovat základní intervaly
- zná základní melodické ozdoby
- se seznamuje s vývojovými etapami hudby, charakteristickými znaky, hudebními formami a
- nejvýznamnějšími hudebními představiteli
- vyjádří a zdůvodní svůj názor na poslech hrané skladby

5. 2 Vzdělávací obsah Literárně dramatického oboru (LDO)

Charakteristika

Literárně-dramatický obor se zaměřuje především na výuku a prostředky vzdělávání tvořivé dramatické činnosti, která účinně rozvíjí osobnost dítěte především v rozšíření jeho slovní zásoby, komunikaci verbální i neverbální, soustředění, práci ve skupině a umění rétoriky a projevu.

5. 2. 1 Studijní zaměření: Přípravná dramatická výchova

Charakteristika

Přípravné studium připravuje studenty na I. stupeň studijního zaměření Literárně dramatického oboru. Přípravné studium rozvíjí kreativitu a rozhled v divadelním i literárním prostředí. Hlavním cílem je zapojení žáka do kolektivu a rozvoj verbální i nonverbální komunikace. V přípravném studiu se tak realizuje pomocí předmětu **Přípravná dramatická výchova**. Přípravné studium je určeno pro žáky od 5 let, délka studia je 2 roky.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Vyučovací předmět: Přípravná dramatická výchova

1. ročník

Žák:

- předvede základní prvky pohyblivosti, pružnosti a obratnosti;
- uplatní jednoduchý rytmus s pohybem, hlasem, slovem;
- umí popsat prožitou radost ze zvládnutého a poznaného.

2. ročník

Žák:

- předvede princip dýchání do bránice;
- sdělí pocit jednoduchými gesty;

- umí základní rozeznávací cvičení;
- vědomě rozezná emoce, popíše je vlastními slovy.

Učební plán 1.a 2. pololetí

Předmět	1. r.	2. r.
Přípravná dramatická výchova	1	1

5. 2. 2 Studijní zaměření: Dramatická hra

Charakteristika

Od 1. ročníku navazuje výuka na vzdělávací obsah studijního zaměření **Přípravné studium Literárně dramatický obor**, předmětu **Přípravná dramatická výchova**. Na I. stupni se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech **Dramatická hra**, **Scénická tvorba**, **Estetika projevu**, na II. stupni pak prostřednictvím předmětů **Scénická tvorba** a **Estetika projevu**.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Vyučovací předmět: Dramatická hra

Charakteristika

Předmět Dramatická hra učí žáky přirozeným gestům, pravdivému jednání a záměrnému dodržování správného držení těla. Žáci si také osvojí důležitost základních rozeznávacích a rozmlouvacích cvičení.

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- vyjádří pohybem a hlasem náladu, pocit;
- uplatní a rozvíjí vlastní představivost a fantazii ve hře;
- ovládá základní směry pohybu v prostoru (vpřed, vzad, stranou, nahoru, dolů);
- vnímá ostatní členy skupiny a v rámci hry na ně reaguje;
- umí vyjádřit přirozené a pravdivé jednání sám za sebe v daných okolnostech;
- uplatní pohybové dovednosti v jednoduché akci.

2. ročník

Žák

- uplatní vlastní nápady a myšlenky;
- reprodukuje pohybové, hlasové, dechové dovednosti;
- ovládne uvolňování mluvidel, vnímá prostor, partnera;
- uplatní správnou artikulaci a vysloví české hlásky;
- uplatní spolupráci s ostatními při jednoduchých dramatických akcích;
- se samostatně vyjádří.

Vyučovací předmět: Scénická tvorba

Charakteristika

Předmět Scénická tvorba seznamuje žáka se základními principy divadelního prostoru. Při kolektivní práci si žák osvojuje verbální i nonverbální dramatickou tvorbu, jež rozvíjí v samostatné, či skupinové ucelené akci. Žák se během studia naučí práce s rekvizitou, zásady divadelní etikety, osvojí si zásady přednesu lyrického i epického žánru a umí je efektivně užít. Očekávané výstupy na konci 7. ročníku I. st. a 4. ročníku II. st. jsou předváděny společně s očekávanými výstupy předmětu **Estetika Projevu**.

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- umí ztvárnit etudu s jednoduchým dramatickým dějem;
- umí vyjádřit jednoduchou charakterizaci a jednat dle ní;
- zvládne práci s rekvizitou;
- vyjmenuje způsoby využití získaných schopností a dovedností prostřednictvím jednoduchého vystoupení;
- koordinuje mluvené slovo s pohybem;
- zná zásady slušného chování v divadle.

4. ročník

Žák:

- předvede zvládnutí jednoduché improvizace na dané téma;
- po návštěvě divadelního představení pro děti popíše a vyjádří své pocity;
- přednese krátký monolog s jednoduchým sdělením;
- umí projevit vztah k rekvizitě;
- umí koordinovat tělo s pohybem při poslechu hudby či jiných zvuků;
- dokáže charakterizovat postavy.

5. ročník

Žák:

- formuluje své myšlenky v řádném znění;
- empaticky reaguje na podněty učitele;
- zvládne jednoduchou slovní i dramatickou improvizaci;
- zvládne dialog s jedním partnerem;
- popíše jevištní prostor;
- aktivně se účastní společné tvorby, jejího dokončení a prezentace.

6. ročník

Žák:

- předvede práci s pauzou, intonací, tempem, dynamikou – dle potřeby inscenace;
- předvede použití vědomého pohybového, gestického a mimického, vyjadřování;
- orientuje se v oborech dramatického umění, popíše na příkladu;
- umí improvizovat na zadané téma.

7. ročník

Žák:

- sám či s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a zdůvodní svůj výběr;
- vystaví a realizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita aj.);
- vytvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary;
- reflektuje práci druhých a taktně ji zhodnotí; přijme kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním;
- ve spolupráci s kolektivem připraví absolventské představení;
- použije celý komplex získaných výrazových prostředků k realizaci divadelního vystoupení,.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- v mluvním projevu vědomě uplatní správné technické dovednosti (např. aktivní uvolněné držení těla, dechovou oporu, aktivizaci mluvidel);
- dodrží výraznou výslovnost;

- realizuje v kolektivní spolupráci dramatický tvar;
- realizuje v dramaturgické, režijní a výtvarné spolupráci ucelený inscenační tvar;
- vyjádří a obhájí svůj názor na zhlédnutá představení;
- dokáže vnímat spoluzodpovědnost za výsledek kolektivní práce;
- vyjádří vlastní emoční zážitky a smyslové prožitky verbálně i nonverbálně.

II ročník

Žák:

- vyjádří jednáním v situaci (verbálně i nonverbálně) postoj postavy, vztah k ostatním zúčastněným a prostředí;
- chápe principy jevištní mluvy;
- umí zpracovat, upevnit a fixovat dramatické situace nebo jednání postavy při stavbě inscenace;
- umí přijmout zodpovědnost za tvar inscenace jako výsledek procesu společné práce a tvorby;
- dodržuje platné jevištní zákony v souladu s daným prostorem;
- vyjádří svůj názor na zhlédnuté profesionální dramatické dílo i z hlediska textu, scény, hudby, kostýmů, režie;
- rozumí základním divadelním výrazovým prostředkům.

III. ročník

Žák:

- vědomě použije mimoslovní prostředky přednesu dramatického textu;
- zapojuje do výrazu celé tělo, ovládne přehledné gesto;
- dokáže respektovat ostatní členy při vyjadřování jejich nápadů, kritických myšlenek či otázek a umí přijmout nápady ostatních;
- pojmenuje základní dramatické žánry (komedie, tragédie, groteska atd.) a dokáže vyjádřit jejich podstatné rysy v krátkých cvičeních a improvizacích;
- aktivně vyhledává kontakt s dramatickým uměním a sleduje současnou dramatickou tvorbu, vyjádří svůj názor na ni;
- samostatně vybírá vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a osobitým způsobem ji realizuje (např. přednes, herecký výstup, pohybový výstup, literární zpracování);

- umí vytvořit náročnější texty propracované z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použité formy, stylu a žánru), uplatňuje výrazové prostředky jak dokumentární slovesnosti, tak i vybraných literárních žánrů a autorsky s nimi pracuje.

IV. ročník

Žák:

- vědomě použije základní výrazové prostředky pro sdělování, vytvoří charakter postavy;
- předvede vědomou stylizaci v daném žánru;
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografie dramaturgie, režie, výběr vhodných rekvizit, apod.);
- chápe téma a použité prostředky, hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení;
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých, je schopen hluboké sebereflexe;
- vědomě umí pracovat s energií a kinetikou pohybu;
- popíše využití získaných schopností a dovedností, výrazových technik v divadelní praxi.

Vyučovací předmět: Estetika projevu (EP)

Charakteristika

Vyučovací předmět Estetika projevu je veden formou kolektivní výuky. Touto formou se žáci naučí reflexi hodnocení rétoriky a slovesnosti. Žáci se naučí správné práce s dechem, základy rétoriky a přednesu literárních tvarů. Během studia si žák osvojí správnou hlasovou rozcvičku, rozeznávací i rozmlouvací cvičení, jazykolamy i říkanky a pořekadla. Očekávané výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně, jsou předváděny společně s výstupy předmětu **Scénická tvorba (ST)**.

I. stupeň

4. ročník

Žák:

- předvede využití jednoduchých rozmlouvacích cvičení a jazykolamů;
- zná a použije základy dechové opory, zvládne prodloužený výdech;
- uplatní správné technické návyky v mluvním projevu (dechovou oporu, rezonanci v masce, aktivizaci bránice, aktivizaci mluvidel – jazyka, spodní čelisti, rtů);
- vědomě využívá výslovnost souhlásek podle ortoepických pravidel;

- použije základních výrazových prvků přednesu (pauzu, dynamiku, tempo, intonaci, důraz);
- umí v daném prostoru adekvátně přizpůsobit intenzitu hlasu;
- předvede a použije správnou výslovnost vokálů.

5. ročník

Žák:

- vědomě pracuje se základními výrazovými prvky uměleckého přednesu;
- chápe možnosti odlišnosti ve výkladech literárního textu;
- umí vyjádřit jednoduchý podtext;
- předvede způsob aplikace artikulačních cvičení, dechové opory, práci s bránicí, mluvení na prostor.

6. ročník

Žák:

- rozliší základní literární a dramatické žánry;
- umí obohatit interpretací literární přednes;
- umí zpracovat jednoduchý psaný námět;
- ovládne speciální texty zaměřené na techniku řeči;
- chápe a vysvětlí nadsázku v textu.

7. ročník

Žák:

- předvede zřetelnou artikulaci, mluvení na prostor, řeč v chůzi;
- vědomě využije hlasových dovedností v mluveném projevu;
- umí samostatně vybrat text a interpretovat ho;
- předvede prezentaci textu s interpretační jistotou v uceleném tvaru.

II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozliší a pojmenuje základní literární druhy a žánry;
- předvede samostatnou práci na výstupu (monologu, dialogu);
- vědomě užije pravidla správné výslovnosti;
- umí interpretovat autorský text;

- předvede užití základních pravidel rétoriky.

II. ročník

Žák:

- bez přípravy přednese rychlé sdělení;
- rozezná charakteristiku divadelního žánru a umí jej pojmenovat;
- umí vést dialog na zadané téma.

III. ročník

Žák:

- předvede samostatnou interpretaci různých žánrů;
- uvede příklady zájmu o aktuální dramatické dění a aktivního se do něj zapojení;
- přirozeně a pravdivě rozliší rozdíly jednání v zadaných situacích.

IV. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří text a interpretuje jej;
- dokáže diskutovat o aktuálním dramatickém dění;
- samostatně zhodnotí vyslechnutý přednes;
- popíše uplatnění prezentace získaných dovedností v dramatickém celku.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Dramatická hra (DH)	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Scénická tvorba (ST)	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Estetika projevu (EP)	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

Očekávané výstupy na konci **7. ročníku** I. stupně a **4. ročníku** II. stupně představují **závazné minimum**, ovšem již od prvního ročníku je kladen důraz na závěrečná představení, či otevřené hodiny, kde žáci uplatňují své dovednosti.

5. 2. 3 Studijní zaměření: Literárně dramatický obor

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Charakteristika

Studijní zaměření Studium pro dospělé dále rozvíjí studenty Literárně dramatického oboru, čímž navazuje na předměty **Scénická tvorba (ST)** a **Estetika projevu (EP)** Základního studia Literárně dramatického oboru. Čtyřleté studium je určeno pro zájemce od 18 let, horní hranice pak není věkově omezena. Studium probíhá formou kolektivní výuky předmětu **Scénická tvorba (ST)**.

Očekávaný výstup na konci **4. ročníku** představuje **závazné minimum**, ovšem již od prvního ročníku je kladen důraz na závěrečná představení, či otevřené hodiny, kde žáci uplatňují své dovednosti.

1. ročník

Žák:

- vědomě uplatní hlasovou i dechovou oporu;
- vědomě rozliší charakter postavy;
- zhodnotí výsledek dramatického tvaru, jehož je součástí;
- zná základní principy výuky dramatického oboru.

2. ročník

Žák:

- využije a popíše vlastní způsob relaxace;
- předvede osobitý princip rozmlouvání;
- umí zhodnotit dramatický a charakterový vývoj postavy.

3. ročník

Žák:

- vědomě užije scénického smýšlení herce;
- chápe důležitost jednotlivých složek divadelního představení a umí je zhodnotit (text, hudba, libreto, výprava, aj.);
- přijme kritiku a chápe její důležitost.

4. ročník

Žák:

- předvede důsledné dodržování divadelní tvorby a divadelní etikety;

- se aktivně podílí na kolektivní souhře na jevišti a na výběru námětů pro společnou hru ;
- předvede své znalosti v očekávaném výstupu formou divadelního představení.

Učební plán 1. a 2. pololetí

Předmět	1.	2.	3.	4.
Scénická tvorba	2	2	2	2

6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme roční individuální vzdělávací plán. Kromě posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně pedagogického centra je podmínkou žádost zákonných zástupců žáka.

Další podmínkou je skutečnost, že míra handicapu žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu. Pokud tomu tak není, individuální plán nevytváříme a postupujeme v souladu s možnostmi individuálního přístupu k znevýhodněným žákům (pomalejší postup, jiné rozvržení učiva v rámci školního roku, výuka v kratších blocích apod.)

Tyto možnosti uplatňujeme i u nediodagnostikovaných žáků, pokud to vyžaduje jejich momentální situace.

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlasu ředitele školy vypracovat individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují ke studiu na středních nebo vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních, účast na soutěžích apod.).

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Pravidla hodnocení a klasifikace:

Hodnocení žáků v základní umělecké škole upravuje Vyhláška č. 71/ 2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Žák je v případě hodnocení na vysvědčení v jednotlivých předmětech hodnocen čtyřmi stupni:

- a) 1 – výborný
- b) 2 – chvalitebný
- c) 3 – uspokojivý
- d) 4 – neuspokojivý

1 – výborný

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje získané a osvojené dovednosti a vědomosti. Jeho výkon je přesný, ucelený a úplný. **Samostatně hodnotí jevy a zákonitosti.**

2 – chvalitebný

Žák ovládá poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo na základě menších podnětů učitele je schopen osvojené vědomosti a dovednosti uplatňovat, nevyskytují se podstatné chyby.

Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti s částečnou pomocí učitele.

3 – uspokojivý

Žák má závažnější nedostatky v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností, které je schopen opravovat s intenzivnější pomocí učitele. **Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti spíše jen za pomoci učitele.**

4 – neuspokojivý

Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, má v nich závažné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele. **Nedokáže hodnotit jevy a zákonitosti ani za pomoci učitele.**

Na konci prvního a druhého pololetí je žák hodnocen těmito stupni:

prospěl s vyznamenáním, prospěl, neprospěl

prospěl s vyznamenáním - žák není v žádném povinném předmětu hodnocen vyšší než 2 (chvalitebný) a celkový průměr nepřesáhne 1,5

prospěl – žák není v žádném povinném předmětu hodnocen známkou 4 (neuspokojivý)

neprospěl – žák je hodnocen v některém z povinných předmětů známkou 4 (neuspokojivý).

Hodnocení žáků mimořádně nadaných a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je v souladu s naplňováním jejich individuálních plánů.

V případě slovního hodnocení, nebo v případě kombinace slovního a klasifikace se škola řídí pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků stanovených ve školním řádu (§ 30 odstavec 2 školského zákona)

Zásady pro hodnocení žáků (pojetí a kritéria):

Hodnocení provádíme za účelem **posouzení znalostí**, dovedností a výkonů žáků. První funkcí, cílem hodnocení je tedy zpětná vazba - informace o míře splnění cíle nebo úkolu.

Další (stejně důležitou) funkcí hodnocení žáků je jejich **motivace pro další studium**, pro zlepšování a zdokonalování jejich schopností a pro odstraňování případných nedostatků. Mělo by vést především k pozitivnímu vyjádření a mělo by žáka motivovat.

Žáky hodnotíme na základě souhrnu následujících měřítek:

- míra dosažení ročníkových výstupů v ŠVP,
- kvalita výsledků vzhledem k osobnímu maximu,
- snaha, píle, aktivita, úroveň přípravy na výuku,
- pokrok v čase.

Při hodnocení respektujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti.

Žák je podrobně a srozumitelně seznámen s cílem vzdělávání a způsobem hodnocení.

Na konci školního roku se konají komisionální postupové zkoušky pro žáky všech ročníků I. a II. stupně hudebního oboru. Postupové zkoušky jsou klasifikovány, známka však plní pouze informační funkci vzhledem k výroční klasifikaci žáka. Výjimkou je hodnocení klasifikačním stupněm „4“ (neuspokojivý), které se promítne do výroční klasifikace a na vysvědčení. Žáci, kteří

často reprezentují školu na veřejných vystoupeních nebo se účastní soutěží, nejsou povinni absolvovat komisionální postupové zkoušky (rozhoduje ředitelka školy)).

V průběhu školního roku provádíme hodnocení žáků průběžně kombinací ústního slovního hodnocení a klasifikace do žákovského sešitu, přičemž zařazujeme a využíváme neformální sebehodnocení žáka. Pro lepší rozlišení používáme znaménka +, - , případně *.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, které jsou nedílnou součástí hodnotícího procesu. Současně jsou považovány za důležitou kompetenci, která žáka zapojuje do vzdělávacího procesu a učí ho tvořivě a samostatně myslet.

Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení s cíli vzdělávání a kritérii hodnocení.

Podklady pro hodnocení získává učitel především z ústního i písemného zkoušení, které je rovnoměrně rozvrženo tak, aby se v určitém časovém období nenahromadily. Učitel vede průkaznou evidenci o klasifikaci tak, aby byl schopen doložit průkaznost i způsob jejího získání. Písemné práce žáků pedagog archivuje po dobu celého školního roku (1.9. - 31. 8.).

V individuálních předmětech je žák hodnocen s ohledem na domácí přípravu, pokrok žáka alespoň dvakrát do měsíce do žákovské knížky.

Ve skupinové výuce hudebního oboru se pedagog zaměřuje na hodnocení spolupráce v týmu, individuální přípravu i výkon, aktivitu samotného žáka, to je zhodnoceno známkou minimálně dvakrát za jednotlivé pololetí do žákovské knížky.

V literárně dramatickém oboru je žák učitelem hodnocen na základě výkonu a spolupráce ve skupině a práce v hodině.

Učitel dodržuje zásady pedagogického taktu: hodnotí především to, co umí, nehledá za každou cenu mezery ve vědomostech.

V případě zhoršení prospěchu je učitel povinen informovat rodiče a vzniklou situaci se snaží společně řešit.

Oblasti vlastního hodnocení školy

Hlavním cílem vlastního hodnocení školy je analýza stavu jak ŠVP podporuje práci učitelů a jaké je prostředí vněmž je realizována výuka atd.

Vlastní hodnocení školy se řídí platnou legislativou – Vyhláška č. 15/2005 ve znění pozdějších předpisů.

Oblasti vlastního hodnocení jsou:

vedení a řízení školy,

personální a materiální podmínky ke vzdělávání,

kvalita dalšího vzdělávání pedagogů,

průběh vzdělávání – uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů,

obsah a průběh vzdělávání,

podpora školy žákům,

spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů žáci, rodiče, škola a další osoby.

Hodnocení probíhá čtvrtletně na pedagogických radách, na konci školního roku je součástí výroční zprávy.